

**YMPÄRISTÖ-
POLITIIKKA**

Marianne Lindström ja Elise Sahivirta (toim.)

Ympäristönsuojelulain mukainen ilmoitusmenettely

Marianne Lindström ja Elise Sahivirta (toim.)

Ympäristönsuojelulain mukainen ilmoitusmenettely

HELSINKI 2002

Painotuote

ISBN 952-11-1114-3 (nid.)

ISBN 952-11-1115-1 (PDF)

ISSN 1238-8602

<http://www.ymparisto.fi/palvelut/julkaisu/elektro/yo96/yo96.htm>

Kannen kuva: Mikko Nurmi
Kaivopuisto

Paino: Edita Prima Oy, Helsinki 2002

Sisällys

Lyhenteet	5
-----------------	---

I Johdanto	7
-------------------------	----------

2 Ympäristönsuojelulain 10 luvun mukainen ilmoitusmenettely .. 8

2.1 Ympäristönsuojelulain 10 luvun mukaiset ilmoitukset	8
2.1.1 Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen toiminta	8
2.1.2 Koeluonteinen toiminta	11
2.1.3 Poikkeukselliset tilanteet	12
2.2 Ilmoituksen tekeminen	13
2.2.1 Ilmoitusvelvollinen	13
2.2.2 Ilmoituksen muoto ja sisältö	14
2.2.3 Ilmoituksen sisältö	14
2.2.3 Määräaika ilmoituksen tekemiselle	15
2.2.4 Toimivaltaiset viranomaiset	15
2.3 Ilmoituksen käsittely	17
2.3.1 Neuvontavelvollisuus	18
2.3.2 Ilmoituksen vireilletulo	18
2.3.3 Ilmoituksen tarkastaminen ja täydentäminen	18
2.3.4 Tarkastukset	19
2.3.5 Vireilläolosta ilmoittaminen ja asianosaisten kuuleminen	19
2.3.6 Lausunnot	22
2.3.7 Ilmoituksen käsittelyaika	23
2.3.8 Kunnan terveydensuojeluviranomaisessa käsiteltävä ilmoitus melusta ja tärinästä	23
2.4 Ilmoituksen johdosta tehtävä päätös	24
2.4.1 Päätöksen sisältö	25
2.4.2 Päätökseen liitettävät määräykset	25
2.4.3 Päätöksen perustelut	27
2.4.4 Valitusosoitus	27
2.4.5 Päätöksestä tiedottaminen	27
2.4.6 Ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti	27
2.4.7 Ilmoituksesta tehdyn päätöksen pysyvyys	28
2.5 Muutoksenhaku	28
2.5.1 Valituskelpoisuus ja valituskielto	28
2.5.2 Valitusoikeus	29
2.5.3 Muutoksenhakuviranomainen	29
2.5.4 Valitusaika	29
2.5.5 Kuuleminen valituksen johdosta	30

2.5.6 Valitus kunnan terveydensuojeluviranomaisen päätöksestä	30
2.5.7 Täytäntöönpano muutoksenhausta riippumatta	31

3 Ympäristönsuojelulain 12 luvun mukainen ilmoitusmenettely 32

3.1 Ilmoitusmenettelyn edellytykset	32
3.2 Ilmoituksen tekeminen	33
3.2.1 Ilmoituksen laatija	33
3.2.2 Toimivaltaiset viranomaiset	33
3.2.3 Alustavat neuvottelut ja tutkimukset	34
3.2.4 Määräaika ilmoituksen tekemiselle	34
3.2.5 Ilmoituksen muoto	34
3.2.6 Ilmoituksen sisältö	34
3.3 Ilmoituksen käsittely	35
3.3.1 Tarkastukset	35
3.3.2 Lausunnot	35
3.3.3 Ilmoituksen vireilläolosta ilmoittaminen ja asianosaisten kuuleminen	37
3.3.4 Hakijan vastine	37
3.3.5 Ilmoituksen käsittelyaika	37
3.4 Ilmoituksen johdosta tehtävä päätös	38
3.4.1 Päätöksen sisältö	38
3.4.2 Päätöksen määräykset	38
3.4.3 Päätöksestä tiedottaminen	39
3.4.4 Valitusosoitus ja muutoksenhaku	39
3.5 Toiminnan aloittaminen	39
3.6 Ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti	40

4 Ilmoituksista perittävät maksut 41

4.1 Maksun peruste	41
4.2 Maksun suorittaminen ja periminen	41

Kirjallisuus 42

Liitteet 43

Liite 1. Esimerkki YSL 10 luvun mukaisen ilmoituspäätöksen rakenteesta	43
Liite 2. Esimerkki YSL 12 luvun mukaisen ilmoituspäätöksen rakenteesta	45
Liite 3. Esimerkki valitusosoituksesta	47

Kuvailulehdet 49

Lyhenteet

AYK	=	Alueellinen ympäristökeskus
BAT	=	Paras käyttökelpoinen tekniikka
HMenL	=	Hallintomenettelylaki (598/1982)
HLL	=	Hallintolainkäyttölaki (586/1996)
HTiedL	=	Laki tiedoksiannosta hallintoasioissa (232/1966)
ISYLV	=	Itä-Suomen ympäristölupavirasto
KHO	=	Korkein hallinto-oikeus
KuuL	=	Laki julkisista kuulutuksista (34/1925)
LSYLV	=	Länsi-Suomen ympäristölupavirasto
MKRL	=	Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999)
NaapL	=	Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)
PSYLV	=	Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto
TSL	=	Terveydensuojelulaki (763/1994)
VaHao	=	Vaasan hallinto-oikeus
VN	=	Valtioneuvosto
VNp	=	Valtioneuvoston päätös
VPL	=	Laki ympäristönsuojelulainsäädännön voimaannpanosta (113/2000)
VYH	=	Valtion ympäristöhallinto
YSA	=	Ympäristönsuojeluasetus (169/2000)
YSL	=	Ympäristönsuojelulaki (86/2000)
YM	=	Ympäristöministeriö

Johdanto

Tässä oppaassa tarkastellaan ympäristönsuojelulain (86/2000) 10 ja 12 luvun mukaisten ilmoitusten käsittelyssä noudatettavia menettelyjä. Ympäristönsuojelulain ja -asetuksen (169/2000) lisäksi menettelyihin sovelletaan mm. hallintomenettelylakia (598/1982) ja lakia tiedoksiannosta hallintoasioissa (232/1966). Opas on tarkoitettu lupa- ja valvontaviranomaisten käyttöön.

Oppaassa keskitytään menettelysääntöjen kuvaamiseen, päätösharkintaa tai itse päätöksen sisältöä ei käsitellä. Oppaan kirjallisuusluetteloon on kuitenkin koottu lähdemateriaalia, josta saa tarvittaessa yksityiskohtaisempaa tietoa, esimerkiksi päätösharkinnan tueksi. Oppaaseen on liitetty esimerkit YSL 10 luvun mukaisesta ilmoituspäätöksestä sekä YSL 12 luvun mukaisesta ilmoituspäätöksestä ja valitusosoituksesta. Esimerkeillä on pyritty havainnollistamaan päätöksen rakennetta. Esimerkki valitusosoituksesta perustuu Suomen Kuntaliiton tuottamaan materiaaliin. YSL 12 luvun mukaista päätösrunkoesimerkkiä muokattaessa on käytetty hyväksi Milla Mäenpään DI-työtä ”Pilaantuneen maan puhdistamista koskevan ilmoitusmenettelyn yhtenäisyys.”

Oppaan on laatinut työryhmä, jonka puheenjohtajana toimi Marianne Lindström Suomen ympäristökeskuksesta. Työryhmän jäseniä olivat Jukka Nurmio ympäristöministeriöstä, Pekka Häkkinen ja Lea Siivola Länsi-Suomen ympäristölupavirastosta, Harri Majander Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksesta, Pirjo Gyllenberg ja Seppo Aspelund Lounais-Suomen ympäristökeskuksesta, Esko Vaskinen Etelä-Savon ympäristökeskuksesta, Meeri Palosaari Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitosta, Vesa Valpasvuo Suomen Kuntaliitosta, Juha Helin ja Tellervo Ketola Suomen ympäristökeskuksesta. Työryhmän sihteerinä toimi Elise Sahivirta Suomen ympäristökeskuksesta.

Opastyöryhmän työtä ovat asiantuntijoina tukeneet Simo Mäkinen, Mika Seppälä ja Riitta Rönn ympäristöministeriöstä, Leena Eränpö-Pohjanraito Suomen Kuntaliitosta, Seija Savo ja Esa Wihlman Lounais-Suomen ympäristökeskuksesta, Helena Pakkala Turun kaupungin ympäristönsuojelutoimistosta sekä Jouko Tuomainen Suomen ympäristökeskuksesta.

Opas ilmestyy Ympäristöopas-sarjassa ja sähköisessä muodossa osoitteessa <http://www.ymparisto.fi/palvelut/julkaisu/elektro/yo96/yo96.htm>

2

Ympäristönsuojelulain 10 luvun mukainen ilmoitusmenettely

2.1 Ympäristönsuojelulain 10 luvun mukaiset ilmoitukset

YSL 10 luvussa säädetään tilapäistä melua ja tärinää aiheuttavien toimintojen koskevista ilmoitusvelvollisuuksista (YSL 60 §) sekä koeluonteisen toiminnan (YSL 61 §) ja poikkeuksellisten tilanteiden (YSL 62 §) johdosta tehtävistä ilmoituksista.

2.1.1 Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen toiminta

YSL 60 §:n mukaan tilapäisestä, erityisen häiritsevää melua ja tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta on tehtävä ilmoitus. Säännös vastaa tavoitteeltaan aiemman lainsäädännön mukaista meluntorjuntalain 13 §:ää.

Ilmoitus tehdään tilapäisestä toimenpiteestä tai tapahtumasta, esimerkiksi katutöistä, maansiirtotöistä, lyhytaikaisesta murskaamotoiminnasta ja yleisötilaisuuksista kuten konserteista ja moottoriurheilutapahtumista.

KHO 18.10.1991 Taltio 3693. Lentokentän pääkiitoradalla tehty mittarilaskeutumisjärjestelmän korjaustyö vaikutti lentokentän eri kiitoratojen käyttöön, lentomelun esiintymiseen ja jakautumiseen siten, että lentomelu lisääntyi lentokentän ympäristön asutusalueilla. Lääninoikeus oli ilmailuhallituksen valituksesta kumonnut ympäristölautakunnan päätöksen, jossa lautakunta oli katsonut ilmailuhallituksen meluntorjuntalain nojalla ilmoitusvelvolliseksi ja antanut ilmailuhallituksen ilmoituksen johdosta meluntorjuntalain 15 §:ssä tarkoitettuja määräyksiä. KHO tutki ympäristölautakunnan valituksen lääninoikeuden päätöksestä ja hylkäsi päätöksen. Huolimatta korjaustyön seurauksena olevasta lentomelun määrän lisääntymisestä mainittua työtä ei pidetty sellaisena erityisen häiritsevää melua aiheuttavana tilapäisenä toimintona, josta ilmailulaitoksen melun aiheuttajana olisi tullut tehdä ympäristölautakunnalle meluntorjuntalain 13 §:n 1 momentissa tarkoitettu meluntorjuntailmoitus.

KHO 18.9.1990 A 85. Asiassa oli kyse suhteellisen pitkäaikaisesta ja runsaasta louheen kuljetuksesta. Yhtiön voimalaitostyömaalla suoritama kallionlouhinta ja välittömästi tapahtuva louheen kuljetus, siitä huolimatta, että se tapahtui yleiselle liikenteelle tarkoitettulla tiellä, sekä läjitystyöt muodostivat kokonaisuudessaan yhtiön suorittamana meluntorjuntalain 13 §:n 1 momentissa mainittuihin rakentamiseen, korjaustyöhön tai kunnossapitoon rinnastettavan tilapäisen toimenpiteen. Kuljetuksesta aiheutui melua. Kun melu oli

sekä voimakkuutensa, kestonsa että toistuvuutensa vuoksi erityisen häiritsevää lähistöllä, eli louheen kuljetusreitin varren taloissa asuville, yhtiön oli tullut tehdä meluntorjuntalain 13 §:n mukainen ilmoitus.

YSL 60 § koskee toimenpiteitä ja tapahtumia, joiden voidaan olettaa aiheuttavan erityisen häiritsevää melua ja tärinää. Erityinen häiritsevyys tarkoittaa, että toiminnasta aiheutuva melutaso tai tärinä on huomattavaa. Erityistä häiritsevyyttä ei voida tulkita suoraan esimerkiksi annettujen ohjearvojen avulla, koska ohjearvot kuvaavat yleensä pitkäaikaisen altistumisen haitallisuutta. Melua ei myöskään pidetä erityisen häiritsevänä, jos se ei aiheuta taustamelua suurempaa melutasoa. Jos melu on kapeakaistaista, iskumaista tai se sisältää korkeita taajuuksia sitä voidaan myös pitää erityisen häiritsevänä. Arvioitaessa häiritsevyyttä otetaan huomioon melun ja tärinän kesto ja toistuvuus. Häiritsevyyden arvioinnissa on myös oleellista tapahtuman ajankohta ja vuorokaudenaika, lisäksi melun haitalliseksi kokevan kohteen erityispiirteet tulee ottaa arvioinnissa huomioon. Melulle herkkinä kohteina pidetään muun muassa koulualueita, kirjastoja, asuinhuoneistoja, kokoustiloja, sairaaloita ja päiväkoteja sekä virkistys- ja loma-asuntoalueita.

VaHaO 25.5.2001 No 01/0079/2 (lainvoimainen). Kyseessä oli ratapihalla tapahtuva, 40 vuorokautta kestävä ympärivuorokautinen lasaus, johon sisältyi 5 sunnuntaita ja 5 lauantaita. Kunnan ympäristöpäällikkö oli edellyttänyt tehtäväksi YSL 60 §:n mukaisen ilmoituksen. Toiminnanharjoittaja kiisti ilmoituksen tarpeellisuuden muun muassa sillä perusteella, että alue oli kaavassa määrätty rautatieliikenteen toiminnolle. Toiminnanharjoittaja katsoi, että VN päätöstä melutason ohjearvoista 993/1992 on sovellettu päätöksen soveltamisalueen ulkopuolella. Toiminnanharjoittaja vetosi myös siihen, että YSL 60 §:n perustelujen mukaan ohjeellisia arvoja ei voida käyttää häiritsevän melun osoituksena.

VaHaO: "Kuormauksesta aiheutuva melu poikkeaa tavallisesta rautatieliikenteen aiheuttamasta melusta ja se on koettu erityisen häiritsevänä erityisesti yöaikaan. Toiminta edellyttää siten YSL 60 §:n mukaisen ilmoituksen ... VN on päätöksessään 993/1992 antanut melua koskevat ohjearvot. Vaikka ohjearvoja ei sovelleta teollisuus ym. alueilla, tässä tapauksessa lähimpien asumiseen käytettävien alueiden osalta on voitu käyttää mainitun päätöksen ohjearvoja, koska ohjearvot tosiasiallisesti osoittavat tason, jota ei tulisi ylittää meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi."

YSL 60 §:n mukainen ilmoitusmenettely ei koske luvanvaraisia toimintoja. Luvanvaraisten toimintojen osalta melukysymys huomioidaan lupaharkinnassa. Luvanvaraisuuden tai ilmoitusvelvollisuuden rajan määrittely voi aiheuttaa tulkintavaikkeitä erityisesti pienimuotoisten toimintojen osalta.

Luvanhakuvelvollisuutta saatetaan pyrkiä kiertämään tekemällä luvalla säännellyn toiminta-ajan ulkopuolisesta tapahtumasta vain ilmoitus. Jos toiminta, jota ilmoitus koskee on kuitenkin oleellisesti samaa toimintaa kuin luvalla harjoitettu, on kyseessä katsottava olevan saman luvanmukaisen toiminnan osa.

VaHaO 28.6.2001. Nro 01/0109/2 (lainvoimainen). Yhdistys oli tehnyt YSL 60 §:n mukaisen ilmoituksen kolmipäiväisestä moottoriurheil- ja musiikkitapahtumasta moottoriradalla. Tapahtumat alkoivat 18.00 ja päättyivät kello 02.00. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen oli tehnyt ilmoituksen johdosta päätöksen.

Moottoriradalla oli terveydenhoitolain mukainen sijoituslupa. Luvan perusteena olleen hakemuksen mukaan alueella ei harjoiteta moottoriurheilua tai ajoharjoittelua kello 20.00 – 07.00 välisenä aikana. Alueellinen ympäristökeskus oli myöntänyt radalle ympäristöluvan moottoriurheilukeskustoiminnan muuttamiseen ja laajentamiseen. Lupaa sisältyi kerran vuodessa järjestettävät yökilpailut. Ympäristölupa ei ollut lainvoimainen kun kunnan ympäristönsuojeluviranomainen teki asiassa päätöksen, joten aiempi sijoituslupa oli voimassa oleva lainvoimainen lupa, jota oli tullut noudattaa. VaHaO: ”Moottoriurheilukeskuksessa on järjestetty vuosittain yökilpailut yhtenä viikonloppuna ja niitä on tarkoitus järjestää tulevaisuudessakin. Yökilpailut ovat siten vakiintunut osa radan säännönmukaista käyttöä. Sen johdosta ja koska ilmoitusmenettelyä ei ole tarkoitettu tehtäväksi ympäristölupaa edellyttävästä toiminnasta, yökilpailuja ei voida pitää sellaisena melua aiheuttavana tilapäisenä toimintana, jota tarkoitetaan YSL 60 §:ssä.” Edellytyksiä ilmoituksen hyväksymiselle ei ollut.

Urheilukentillä järjestettäviltä kilpailuilta ei ole edellytetty meluntorjuntalain mukaista ilmoitusta. Aiemman lainsäädännön mukaista tulkintaa noudatetaan edelleen. Jos alueella on asemakaavan mukaisesti sijoitettu urheilukenttä, ei YSL 60 §:n mukaista ilmoitusta tarvitse tehdä, koska meluhaitat on huomioitu jo urheilukentän sijoittumisharkinnassa. Jos urheilukentällä sen sijaan järjestetään alueen normaalista käytöstä poikkeavaa toimintaa, on tästä toiminnasta tehtävä YSL 60 §:n mukainen ilmoitus.

Jatkuva, vaikutuksiltaan häiritsevää melua aiheuttava toiminta saattaa edellyttää ympäristöluvan YSL 28 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla. Esimerkiksi, jos hotellilla on oheistoimintana konserttilava, jolla on tarkoitus järjestää konsertteja toistuvasti.

YSL 60.2 §:n mukaan ilmoitusta ei tehdä puolustusvoimien normaalista, lakisääteisestä toiminnasta (sotaharjoitukset). Ilmoitus tulisi kuitenkin tehdä muusta puolustusvoimien toiminnasta, esimerkiksi lentonäytöksistä. Luonnollisen henkilön talouteen liittyvästä toiminnasta, ns. hartiapankkirakentamisesta, ei myöskään tehdä ilmoitusta. Asian luonteen vuoksi ilmoitusta ei tehdä hengen tai omaisuuden pelastamiseksi tai suojaamiseksi välttämättömistä toimista. Nämä ilmoitusvelvollisuuteen liittyvät poikkeukset vastaavat aiemman meluntorjuntalain säännöksiä.

Jos kunta on antanut ympäristönsuojelumääräyksen, jolla tietyt toiminnot on rajattu pois ilmoitusmenettelyn piiristä, ilmoitusta ei tarvitse tehdä. Kunnan tulee kuitenkin edellyttää toiminnoilta meluntorjuntatoimia. Kunnallisilla ympäristönsuojelumääräyksillä voidaan myös poiketa ilmoituksen tekemiselle säädetystä 30 vuorokauden määräajasta. Kunnan ympäristönsuojelumääräyksistä säädetään tarkemmin YSL 19 §:ssä.

2.1.2 Koeluonteinen toiminta

Koeluonteisesta toiminnasta tehtävästä ilmoituksesta säädetään YSL 61 §:ssä ja yksityiskohtaisemmin YSA 5 luvussa. Säännöksessä tarkoitettu toiminta voi olla vain lyhytaikaista toimintaa. Sääntely vastaa kumottujen ilmansuojelulain (67/1982) 17 b ja jätelain (1072/1993) 43.2 §:iä.

YSL 30.2 §:ssä säädetään, että lupaa ei tarvita koeluonteiseen lyhytaikaiseen toimintaan, jonka tarkoituksena on kokeilla raaka- tai polttoainetta, valmistus- tai polttomenetelmää tai puhdistuslaitetta tai hyödyntää tai käsitellä jätettä laitos- tai ammattimaisesti tällaisen toiminnan vaikutusten, käyttökelpoisuuden tai muuhun näihin rinnastettavan seikan selvittämiseksi. Säännöksellä halutaan helpottaa esimerkiksi tietyn menetelmän käyttökelpoisuuden testaamista, teknisten parannusten kehittämistä, uuden korvaavan kemikaalin kokeilua tai polttoaineen vaihtamista ympäristöä vähemmän kuormittavaan menetelmään. Koeluonteinen toiminta voi siten liittyä erityisesti jonkin ympäristönsuojeluinvestoinnin valmisteluun tai teknisen kokeilun toteuttamiseen.

Säännöksellä tarkoitetaan ajallisesti rajoitettua yksittäistä toimintaa. Toiminnan tulee olla lyhytkestoista ja luonteeltaan rajattua, ottaen huomioon toiminnan ja kokeilun tarkoitus. Koska koetoiminnalle ei kuitenkaan ole laissa asetettu täsmällistä kestoaikaa, harkinta on tapauskohtaista. Käytännössä toiminta on useimmiten kestänyt muutamia kuukausia, poikkeuksellisesti jopa yli vuoden.

KHO 21.4.1999 taltio 838. Asiassa oli kyse saastuneiden maamassojen käsittelystä (Jätelain 43 §:ssä tarkoitettu ilmoitus). Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen oli 20.5.1997 hyväksynyt ilmoituksen. Päätös oli voimassa 31.12.1998 saakka. Päätöksessä määrättiin, että jos toimintaan on myönnetty ympäristölupa ennen ympäristölautakunnan päätöksen voimassaolon päättymistä, on koetoiminnasta esitettävä raportti kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta tai kahden kuukauden kuluessa päätöksen julkipanosta. KHO pidi koetoiminnan määräaika siten, että toimintaa saadaan harjoittaa enintään 31.12.2000 saakka. Tiettyjen määräyksissä olevien velvoitteiden täyttämisen määräajat pidennettiin olemaan voimassa vuoden 2000 ja 2001 maaliskuun loppuun mennessä. Asian perusteissa KHO totesi: "Mahdollisuus käsitellä jätettä koeluonteisesti ilman jätelupaa on tosin tarkoitettu lyhytaikaisia kokeiluja varten. Kun koeluonteisen toiminnan tarkoituksena on tällaisen toiminnan vaikutusten, käyttökelpoisuuden tai muun näihin rinnastettavan seikan selvittäminen, ei määräaika kuitenkaan voida, toiminnan luonne huomioon ottaen, asettaa kovin lyhyeksi. Kun lisäksi otetaan huomioon, että nyt kysymyksessä olevassa tapauksessa koetoimintaa ei ole voitu vielä aloittaa, määräaikoja on pidennettävä siten kuin päätöksen ratkaisuosasta ilmenee."

Koetoimintana ei voida pitää toimintaa, joka on alalla jo vakiintunutta tai koeteltua, vaikka se olisikin toiminnanharjoittajalle uutta.

VaHaO totesi päätöksessään 01171/00/3605 (annettu 7.12.2000, lainvoimainen), että aineen (Sinesto B), jota on ollut saatavilla 15 vuotta

ja jonka käyttöominaisuuksista oli saatavilla kokemusperäistä tietoa, kokeilemista toiminnassa ei voitu pitää koeluonteisena, vaikka ai-
neen käyttö olikin toiminnanharjoittajalle uutta. Kaupungin tekni-
sen lautakunnan ei olisi tullut sallia koetoiminnan aloittamista yhti-
ön tuotantolaitoksella.

Ilmoituksella ei voida harjoittaa koeluonteista toimintaa, joka aiheuttaa vesis-
tön tai uoman pilaantumista tai kohtuutonta haittaa naapureille (YSL 30.3 §).

2.1.3 Poikkeukselliset tilanteet

Poikkeuksellisista tilanteista tehdään ilmoitus YSL 62 §:n mukaisesti. Säännök-
sessä poikkeuksellisella tilanteella tarkoitetaan kertaluonteista onnettomuus-,
tuotantohäiriö- tai jonkun laitteiston tai rakennelman purusta tai niihin rin-
nastettavasta syystä aiheutuvaa tilannetta, jota ei voida luvassa ennakoita. Ra-
kennelmalla ei tässä tarkoiteta maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) käsitteis-
tön mukaista rakennelmaa, käsitettä tulkitaan yleiskielen mukaisesti. Säännök-
sen tausta on jätelaissa ja jätedirektiivissä.

YSL 62 § soveltuu tilanteisiin, joissa aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä
siten, että siitä voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaa-
raa tai jätteen määrä tai ominaisuus voi aiheuttaa erityisiä toimia jätehuollossa.
Esimerkiksi epätavallisten tai poikkeuksellisten jätteiden vienti kaatopaikalle
voi edellyttää tällaisia erityistoimia. Pelkästään jätteen suuri määrä ei ole YSL 62
§:n käytön edellytys, vaan jätteen määrän tulee samalla aiheuttaa jätehuollolle
erityisiä ja poikkeuksellisia vaatimuksia, esimerkiksi vastaanotto- tai käsittely-
kapasiteettiongelmia tai niiden poikkeusjärjestelyjä.

YSL 62 § on tarkoitettu sovellettavaksi jo tapahtuneissa poikkeuksellisissa
ja ennalta arvaamattomissa tilanteissa, se ei sovellu toiminnan ennakoarvioin-
tiin, kuten YSL 60 ja 61 §:t. Kuitenkin, jos esimerkiksi tehdasrakennusta puret-
taessa tiedetään purkujätteen sisältävän ongelmajätettä, on asiassa hyvä ottaa
yhteys viranomaiseen jo etukäteen. Tällöin voidaan tarvittaessa antaa ilmoitus-
menettelyn mukainen päätös määräyksineen. Onnettomuustilanteissa ei en-
nakkoilmoittaminen luonnollisestikaan ole mahdollista, tällöin asiassa tehdään
ilmoitus valvontaviranomaiselle, joka antaa tarvittavat valvonnalliset ohjeet.

YSL 43 §:n mukaisesti ympäristöluvassa tulee varautua onnettomuuksien
ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen. Luvassa ei kuitenkaan voi-
da varautua kaikkiin onnettomuuksiin. Luvassa ennakoimaton onnettomuus-
tilanne onkin tyypillinen YSL 62 §:n käyttötilanne.

Uudenmaan ympäristökeskus 15.2.2001. YSL 62 §:n mukainen ilmoi-
tus on tehty tilanteessa, jossa tehdään savukaasuputkistossa tapahtui
tuntemattomasta syystä räjähdys, joka vaurioitti putkistoja useasta
eri kohdasta. Vaurion arvioitu korjausaika oli 2-4 viikkoa, jonka aika-
na päästöt jouduttiin ohjaamaan käsittelemättöminä puhdistuslai-
toksen ohi. Ilmoituksen johdosta tehdyssä päätöksessä edellytettiin
asian selvittämisen lisäksi uutta ilmoitusta, jos oletettu korjausaika
ylitettäisiin. Lisäksi edellytettiin asianosaisille tiedottamista. Kuule-
mista ei edellytetty.

Onnettomuustilanteessa ensisijainen toimenpide on välittömän vaaran torjunta. YSL 62 § mahdollistaa myös lyhytaikaisen jäte- tai ympäristönsuojelusta poikkeamisen. Onnettomuustilanteissakin on kuitenkin aina otettava huomioon, että poikkeaminen ei saa aiheuttaa haittaa terveydelle tai merkittävää ympäristön pilaantumista.

Purkamistöiden yhteydessä tulee ottaa huomioon, että purkamiseen sovelletaan ensisijaisesti rakennuslainsäädäntöä. Purkamislupahakemuksessa tulee selvittää purkamistyön järjestämisen edellytykset ja huolehtia syntyvän rakennusjätteen käsittelystä sekä käyttökelpoisten rakennusosien hyväksikäyttämisestä (MKRL ja VNp rakennusjätteistä). Jos purkamisessa kuitenkin syntyy pilaantumisen vaaraa, voi YSL 62 § tulla sovellettavaksi. YSL 62 §:n soveltamista on käytännössä perusteltu muun muassa sillä, että purettavat rakenteet sisältävät haitta-aineita, joiden vuoksi jätteiden käsittely ja sijoittaminen vaatii erityistoimia terveydellisten tai ympäristöllisten syiden vuoksi. YSL 62 § ei sovellu vähäisiin purkamisiin, esimerkiksi omakotitalojen purkuihin.

Jos purkamiseen liittyy asbestitöitä ja siinä syntyy asbestijätettä, ei YSL 62 §:n soveltamiselle ole yleensä pelkästään tästä syystä tarvetta. Asbestityötä koskee valtioneuvoston päätös (1380/1994). Säännös on annettu työturvallisuuslain nojalla ja asbestiin liittyvässä purkamisessa noudatetaan tätä päätöstä. Säännöksen mukaan asbestityötä saa tehdä vain työsuojelupiirin valtuuttamana. Tämä töihin liittyvä menettely on jätehuollon kannalta useimmiten riittävä, eikä työ käytännössä vaadi ympäristöviranomaisten puuttumista.

2.2 Ilmoituksen tekeminen

2.2.1 Ilmoitusvelvollinen

YSL 10 luvun mukaisen ilmoituksen tekemiseen velvollinen on yleensä toiminnanharjoittaja. Toiminnanharjoittaja on YSL 3.1 §:n 5 kohdan mukaisesti luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka harjoittaa pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa tai joka tosiasiallisesti määrää toiminnasta.

YSL 60 §:n mukaisen ilmoituksen tekemiseen velvollinen on ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan harjoittaja tai se, jonka toiminnasta melu ja värinä pääasiallisesti aiheutuu, esimerkiksi rallin järjestävä yhdistys. Ilmoituksessa on tarvittaessa mainittava myös asian yhteyshenkilö.

Ilmoitusvelvollisuus tulee kohdistaa ensisijaisesti siihen tahoon, jonka hallinnassa melua ja värinää aiheuttavat laitteet ovat. Ilmoittajan määrittely voi olla eräissä käytännön tilanteissa vaikeaa. Esimerkiksi rakentamistoiminnassa ilmoituksen voi tehdä useimmiten rakennuttaja, mutta myös urakoitsija. Konserteissa ilmoituksen tekijä on pääsääntöisesti se, joka vastaa järjestyksen ylläpitämisestä eli tapahtuman järjestäjä.

Yhdellä ilmoituksella voidaan ilmoittaa useampia samanlaisia eri aikaisia tapahtumia. Yhtenä toimintana voidaan pitää samassa paikassa tapahtuvaa samantyyppistä toimintaa, vaikka tapahtuma-aika ei olisikaan sama. Esimerkiksi

usean ulkoilmakonsertin järjestämiseen puistossa riittää yksi ilmoitus kunhan eri tapahtumien järjestäjä on sama. Samalla ilmoituksella ilmoitettavien tapahtumien tulee kuitenkin olla yksilöitävissä.

2.2.2 Ilmoituksen muoto ja sisältö

Ympäristönsuojelulain 10 luvun mukaiset ilmoitukset melusta ja tärinästä ja koeluonteisesta toiminnasta on tehtävä kirjallisesti. Asian luonteen vuoksi YSL 62 §:n mukainen ilmoitus voidaan tehdä myös suullisesti, kuitenkin kirjallisen ilmoittamisen vaatimus edellyttää, että välittömän poikkeustilanteen jälkeen viranomaiselle toimitetaan kirjallinen ilmoitus, esimerkiksi onnettomuustilanteissa pelastusviranomaisten raportti. Kirjallinen muutovaatimus tulee noudatetuksi myös siinä tapauksessa, että asia pannaan vireille viranomaiselle toimitetulla faksilla tai sähköpostilla. Sähköpostiviesti lähetetään viranomaisen viralliseen sähköpostiosoitteeseen. Yksittäisten virkamiesten sähköpostiosoitteeseen ilmoituksia ei tule tehdä.

Sähköpostiasiakirjaan sovelletaan lakia sähköisestä asioinnista hallinnossa (1318/1999), joka tuli voimaan 1.1.2000 (Uusi laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa tulee voimaan kesällä 2002 (HE 17/2002). Ks. myös hallituksen esitys sähköisiä allekirjoituksia koskevaksi laiksi (HE 197/2001)). Sähköpostiasiakirja katsotaan saapuneeksi, kun se on saapunut lukukelpoisena vastaanottajan sähköpostijärjestelmään. Sähköpostiasiakirja tulostetaan alkuperäismuodossa paperille. Sähköpostiasiakirjan saapumisesta tulee viipymättä ilmoittaa lähettäjälle sähköisestä asioinnista hallinnossa annetun lain 24 §:n mukaisesti.

Yleinen kirjallisen muodon vaatimus ei ulotu myöhempiin menettelyvaiheisiin esimerkiksi lisäselvityksiin, joissa suullisestikin esitetyt tiedot ja vaatimukset ovat mahdollisia. Myös suullisesti annettu tieto on kirjattava.

Kirjalliset ilmoitukset voidaan tehdä vapaamuotoisesti noudattaen YSL:n ja YSA:n säännöksiä ilmoituksen sisällöstä ja tekemisestä tai Suomen ympäristökeskuksen lomakkeita käyttäen. Valmiita ilmoituslomakkeita on saatavilla koeluonteisen toiminnan sekä melua ja tärinää aiheuttavan tilapäisen toiminnan ilmoittamiseksi. Lomakkeet ovat saatavilla suomen ja ruotsin kielellä, pdf- ja word-muodossa osoitteesta <http://www.ymparisto.fi/palvelut/yritys/luvat/ilmoitus.htm> ja http://www.ymparisto.fi/sve/inform/foretag/tillst/sv_ilmoitus.htm

2.2.3 Ilmoituksen sisältö

Ympäristönsuojelulain 60-62 §:ien mukaisista ilmoituksista on YSA 24 §:n mukaan käytävä ilmi:

- 1 Ilmoittajan yksilöinti ja yhteystiedot
- 2 Toiminnan sijainti
- 3 Työn, toimenpiteen tai tapahtuman laatu, kesto ja laajuus
- 4 Arvioidut tiedot päästöistä
- 5 Suunnitellut ympäristönsuojelutoimet
- 6 Toiminnan eri vaikutukset ympäristöön.

Ilmoituksiin liitetään tiedot toimintaa koskevista luvista sekä viranomaisten antamista lausunnoista.

Suomen ympäristökeskuksen lomakkeet on laadittu vastaamaan YSL:n ja YSA:n ilmoituksille asettamia vaatimuksia. Lomakkeissa ja niiden täyttöohjeissa on lueteltu tiedot, joita ilmoituksen tulee sisältää. Lisäksi lomakkeissa edellytetyt asiakirjaselvitykset täsmentävät YSA 24 §:n vaatimusten toteuttamista. Hyvän ilmoituskäytännön ja nopean käsittelyn edesauttamiseksi lomakkeessa esitetään ilmoitettavaksi tietoja, jotka ovat jo aiemman lainsäädännön nojalla muodostuneen käytännön kautta havaittu tarpeellisiksi asiaa ratkaistaessa. Tällaisia ovat usein esimerkiksi kartat ja muu havainnollistava materiaali. Ilmoitus on kuitenkin aina mahdollista tehdä myös vapaamuotoisesti, noudattaen YSA 24 §:n vaatimuksia. Viranomainen voi myös tarvittaessa vaatia muita tietoja ja asiakirjoja, jotka ovat tarpeen ilmoituksen käsittelemiseksi (YSA 9 § 2 mom.).

2.2.3 Määräaika ilmoituksen tekemiselle

YSL 10 luvun mukaiset ilmoitukset on tehtävä määräajassa. Ilmoitus melusta ja tärinästä on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä tai toiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään 30 vuorokautta ennen tätä ajankohdtaa. Kunnallisilla määräyksillä (YSL 19 §) on mahdollista poiketa tästä määräajasta. Määräajan on kuitenkin aina oltava riittävä asian selvittämiseksi ja menettelysäännösten noudattamiseksi. Koeluonteisen toiminnan osalta ilmoitus on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen koetoiminnan aloittamista. YSL 62 §:n mukainen ilmoitus on tehtävä viipymättä.

Ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti ks. kohta 2.4.6.

2.2.4 Toimivaltaiset viranomaiset

Ilmoitus tehdään toimivaltaiselle viranomaiselle. Kuvan 1 taulukossa esitetään toimivaltaiset viranomaiset ilmoitustyyppittäin.

Melu ja tärinä (YSL 60 §)	1) Toiminta-alueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen 2) Alueellinen ympäristökeskus, jos toiminta usean kunnan alueella 3) TSL 13.1 §:n mukaisen ilmoituksen yhteydessä kunnan terveydensuojeluviranomainen
Koeluonteinen toiminta (YSL 61§)	Pysyvän toiminnan toimivaltainen lupaviranomainen
Poikkeukselliset tilanteet (YSL 62 §)	Valvontaviranomainen (tapauksesta riippuen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai alueellinen ympäristökeskus)

Kuva 1. YSL 10 luvun mukaiset toimivaltaiset viranomaiset.

Melu ja tärinä

YSL 60 §:n mukaisen ilmoituksen toimivaltainen viranomainen määräytyy tapauskohtaisesti. Pääsääntöisesti ilmoitus tehdään kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitus tehdään sen kunnan viranomaiselle, jossa toiminta tapahtuu, vaikka toiminnan vaikutukset ulottuisivatkin usean eri kunnan alueelle. Esimerkiksi kunnan rajalla tapahtuvasta yleisötilaisuudesta tehdään ilmoitus tapahtumakunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, vaikka meluvaiikutukset ulottuisivatkin usean kunnan alueelle.

Jos sen sijaan itse toiminta tapahtuu usean kunnan alueella, toimivaltainen viranomainen on alueellinen ympäristökeskus. Tällaisia tilanteita voi syntyä esimerkiksi tie- ja ratatöissä tai moottoriurheilukilpailujen reittien osuessa eri kuntien alueelle. Jos toiminta ulottuu usean alueellisen ympäristökeskuksen alueelle, ilmoituksen käsittelee se alueellinen ympäristökeskus, jonka alueella toiminta pääasiallisesti tapahtuu.

Jos melua aiheuttava toiminta tarvitsee myös TSL 13.1 §:n mukaisen ilmoituksen, asian käsittelee kunnan terveydensuojeluviranomainen (ks. kohta 2.3.8).

Koeluonteinen toiminta

Ilmoitus koeluonteisesta toiminnasta tehdään sille lupaviranomaiselle, joka olisi toimivaltainen ratkaisemaan pysyväksi tarkoitetun toiminnan ympäristölupa-asian. Jos koeluonteinen toiminta liittyy toimintaan, jolla jo on ympäristölupa, ilmoitus tehdään tämän toiminnan lupaviranomaiselle, ellei koetoiminta sitten olisi luonteeltaan sellaista, että se pysyvästi järjestettynä kuuluisi toiselle toimivaltaiselle lupaviranomaiselle.

Esimerkiksi pienen kattilalaitoksen lupa-asia kuuluu kunnan toimivaltaan. Jos kattilalaitoksessa ryhdytään koeluonteisesti polttamaan muuta kuin vaaratonta jätettä, ilmoitus tehdään alueelliselle ympäristökeskukselle, koska toimivaltainen lupaviranomainen tällaisen jätteenpolttolaitoksen osalta on alueellinen ympäristökeskus.

Poikkeukselliset tilanteet

Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukainen ilmoitus poikkeuksellisesta tilanteesta tehdään valvontaviranomaiselle, joka antaa tilanteessa tarvittavat välittömät ohjeet. Jos kyse on luvanvaraisesta toiminnasta, tarvittavat määräykset antaa kuitenkin toimivaltainen lupaviranomainen. Ilmoitus tehdään tällöinkin aina valvontaviranomaiselle, joka siirtää asian myöhemmin varsinaista päätöstä varten lupaviranomaiselle. Valvontaviranomainen voi aina antaa asiassa valvonnallisia ohjeita.

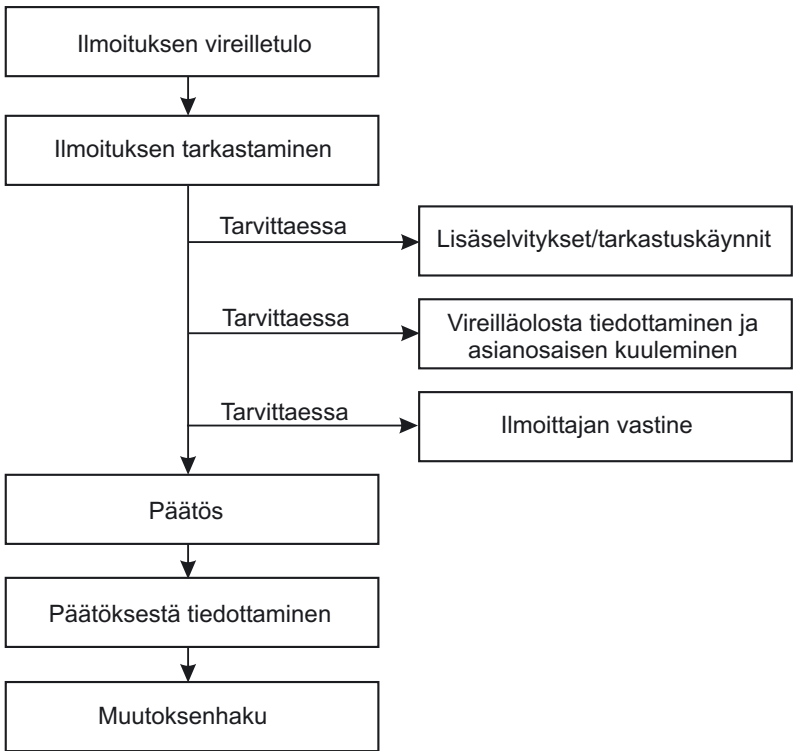
Pykälän toimivaltasäännöksen taustalla on tarve saada valvontaviranomaiselle mahdollisimman nopeasti tieto tapahtuneesta. Valvontaviranomainen voi siten antaa välittömästi tarvittavat menettelyohjeet ja varsinaisia määräyksiä voidaan antaa tilanteessa myöhemmin, esimerkiksi jos poikkeuksellisen tilanteen aiheuttamat jätteet joutuisivat olemaan pidempään tietyllä paikalla ja tämä edellyttäisi toimenpiteitä haittojen ehkäisemiseksi.

Maaperän ja pohjaveden pilaantumistapauksissa puhdistamista koskevan määräyksen antaa alueellinen ympäristökeskus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan YSL 12 luvun mukaisesti. Jos maahan tai pohjaveteen on päässyt ainetta, joka saattaa aiheuttaa pilaantumista, on aiheuttajan ilmoitettava siitä välittömästi valvontaviranomaiselle, jotta tapahtuman laajuus ja toimet pilaantumisen ehkäisemiseksi voidaan selvittää (YSL 76 §).

2.3 Ilmoituksen käsittely

Ilmoituksen käsittelyyn liittyvä menettely poikkeaa ympäristölupahakemuksen käsittelystä. Ilmoitusmenettely on lupamenettelyä yksinkertaisempaa ja nopeampaa. Myös kuulemisen ja tiedottamisen tarpeellisuus harkitaan tapauskohtaisesti. Ilmoituksen johdosta tehtävässä päätöksessä on kuitenkin aina ilmaistava onko asiasta kuultu.

Ilmoituksen käsittelyssä noudatetaan, mitä ilmoitusmenettelystä on YSL 63 ja 64 §:ssä ja YSA 26 §:ssä säädetty. Menettelysäännökset on kirjoitettu lakiin ja asetukseen joustavasti, koska menettelyissä on tiettyjä eroja jo asioiden erilaisuuden vuoksi. Lisäksi menettelyyn sovelletaan mm. hallintomenettelylakia (HMenL 598/1982) ja lakia tiedoksiannosta hallintoasioissa (HTiedL 232/1966).

Kuva 2. Ilmoitusmenettely.

2.3.1 Neuvontavelvollisuus

Viranomaisen on annettava neuvoja asianosaiselle ja muullekin henkilölle siitä, miten asia pannaan vireille ja miten asiassa muutoin on toimittava (HMenL 4 §). Viranomaisen neuvontavelvollisuus koskee vain muodollista menettelyyn liittyvää neuvontaa, esimerkiksi tietoa siitä, miten asia pannaan vireille ja mitä asiakirjoja ilmoitukseen liitetään. Säännös ei edellytä kannanottoa hankkeen perusteluihin tai päätöksen sisällön ennakointia.

Neuvontavelvollisuuden laajuus määräytyy tapauskohtaisesti. Neuvoja annettaessa on toimittava tasapuolisuutta vaarantamatta. Neuvonta on maksutonta.

2.3.2 Ilmoituksen vireilletulo

Ilmoitusmenettely on pantava vireille oikeassa viranomaisessa, riittävästi yksilöitynä ja säädetyn määräajan puitteissa (ks. kohta 2.2.3). Ilmoitus katsotaan vastaanotetuksi kun se on saapunut toimivaltaiselle viranomaiselle. Tämä ajankohta määrää myös asian vireilletulon. Sisällöltään tai muodoltaan puutteellinen vireillepano ei johda yleensä asian tutkimatta jättämiseen, koska ilmoittaja voi täydentää puuttuvat tiedot puutteen poistamista koskevan sääntelyn mukaisesti (HMenL 9 §).

Viranomainen siirtää väärälle viranomaiselle toimitetun ilmoituksen viran puolesta oikealle toimivaltaiselle viranomaiselle (HMenL 8 §). Edellytyksenä viranpuolesta tehtävälle siirrolle on se, että ilmoitus on jätetty väärälle viranomaiselle erehdyksestä tai tietämättömyydestä. Siirtämiseen kuluva ylimääräinen aika ei pidennä vireillepanon määräaika. Näin esimerkiksi ilmoittaja ei voi lukea ilmoituksen tekemisen 30 päivän määräaikaan mukaan sitä aikaa, joka on kulunut asian siirtämiseen oikealle viranomaiselle. Määräaika lasketaan siitä päivämäärästä, jolloin ilmoitus on tullut oikealle viranomaiselle (vrt. YSL 35.1 §). Siirto tulee suorittaa välittömästi. Asian tutkimatta jättämisestä ei tarvitse tehdä päätöstä. Siirrosta ja uudesta käsittelevästä viranomaisesta tulee ilmoittaa sille, joka on toimittanut ilmoituksen viranomaiselle. Ilmoitus tehdään mieluiten kirjallisesti. Tämä ilmoitusvelvollisuus kuuluu siirtävälle viranomaiselle. Siirrosta ei saa valittaa erikseen. Pääasiaa koskevan muutoksenhaun yhteydessä voidaan kuitenkin tutkia viranomaisen toimivalta asian ratkaisemiseen.

Siirto ja sen peruste merkitään päätökseen.

2.3.3 Ilmoituksen tarkastaminen ja täydentäminen

Ilmoituksen saaneen viranomaisen on tarkastettava ilmoitus viivytyksettä ja tehtävä ilmoituksen käsittelyn mahdollisesti edellyttämä tarkastus (YSA 26 §).

Viranomainen voi tarvittaessa vaatia myös muita asiakirjoja ja selvityksiä, jotka ovat tarpeen asian selvittämiseksi. Viranomaisten tulee viime kädessä itse huolehtia tarvittavien selvitysten hankkimisesta (HMenL 17 §). Seurauksena viranomaisen esittämän selvitysvelvollisuuden laiminlyönnistä saattaa olla jopa asian jättäminen tutkimatta. Viranomaisen neuvonantovelvollisuus ja yhdenvertaisen kohtelun vaatimus on otettava huomioon myös täydentämisvaihees-

sa. Ilmoitusta voi täydentää koko asian käsittelyn ajan. Ilmoituksen täydentämisestä tehdään merkintä päätökseen. Täydentämiselle ei aseteta yleistä kirjallisen muodon vaatimusta. Kaikki asiassa esitetty on kuitenkin kirjattava.

2.3.4 Tarkastukset

Lisäselvityksen saamiseksi toimivaltainen viranomainen voi tehdä myös tarkastuksia (YSA 26 §). Ilmoitusmenettelyssä tarkastus tehdään vain tarvittaessa. Käytännössä monet, erityisesti meluilmoituksen tekemiseen liittyvät tilanteet ovat sellaisia, että toiminnan tai tapahtuman tarkastus ilmoituksen käsittelyvaiheessa ei ole edes mahdollista, tällöin lisäselvitystä voidaan hankkia esimerkiksi neuvottelemalla ilmoittajan kanssa. Tarkastus voidaan tehdä myös meluavan työvaiheen tai toiminnan jo alettua. Vaikka tarkastus yleensä tehdään vain tarvittaessa, poikkeuksen tästä muodostavat YSL 62 §:n mukaiset tilanteet, jolloin tarkastus on aina tehtävä (YSA 29 §).

Tarkastuksesta on syytä ilmoittaa etukäteen toiminnanharjoittajalle. Tässä yhteydessä voidaan myös ilmoittaa asiassa mahdollisesti tarvittavasta lisäselvityksestä. Tarkastuksesta tehdään pöytäkirja (YSA 29 §), joka talletetaan VAHTI-tietojärjestelmään. Pöytäkirjasta tulee ilmetä ainakin tarkastuksen aika, kohde, tarkastukseen osallistuneet henkilöt ja esille tulleet, ilmoituksen käsittelyn kannalta olennaiset seikat. Tarkastuspöytäkirjan varmentaa allekirjoituksellaan tarkastuksen tekijä. Pöytäkirja toimitetaan toiminnanharjoittajalle tiedoksi ja hänellä on mahdollisuus kommentoida sitä (ks. hakijan vastine). Tarkastuspöytäkirjan sisällöstä vastaa tarkastuksen suorittaja. Tarkastuksesta tehdään merkintä päätökseen. Tarkastuspöytäkirjat ovat, muiden pöytäkirjojen tapaan, yleensä julkisia. Asiakirjojen julkisuudesta ja salassapidosta säädetään laissa viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999).

YSA 29 §:ssä säädetään erikseen tarkastuksesta, joka tulee aina tehdä YSL 62 §:n mukaisessa tilanteessa. Säännöksen mukaan valvontaviranomaisen on tehtävä tarkastuskäynti toimi- tai tapahtumapaikalla. Säännöksellä pyritään tämentämään tarkastustoimintaa ja varmistamaan, että poikkeuksellisten tilanteiden hoito on tarkoituksenmukaisesti ja riittävästi hoidettu. Erityisesti tarkastus on tarpeen onnettomuustilanteissa. Myös tästä tarkastuksesta laaditaan yllä esitetyn mukainen pöytäkirja.

2.3.5 Vireilläolosta ilmoittaminen ja asianosaisten kuuleminen

YSL 10 luvun mukaisessa ilmoitusasiassa asian vireilläolosta ilmoittaminen ja asianosaisten kuuleminen on tarpeen, jos ilmoitettu toiminta saattaa olennaisesti vaikuttaa yleisiin tai yksityisiin etuihin (YSL 63 §). Ilmoittamisen ja kuulemisen tarpeellisuus harkitaan tapauskohtaisesti. Käytännössä ilmoittaminen ja kuuleminen tulee kysymykseen vain YSL 60 ja 61 §:n mukaisissa tilanteissa. Ilmoittamisessa ja kuulemisessa noudatetaan YSL 63 §:n ohella HMenL:n ja HTiedL:n säännöksiä.

Vireilläolosta ilmoittamisen ja asianosaisten kuulemisen tarpeellisuutta harkittaessa tulee kiinnittää huomiota esimerkiksi toimintojen alueelliseen sijoittumiseen ja vallitseviin ympäristöoloihin. Ollakseen olennainen, ei toimin-

nan vaikutuksen tarvitse välttämättä kohdistua suureen joukkoon ihmisiä tai ulottua laajalle alueelle, vaikka ilmoitetun toiminnan vaikutusalue ja vaikutuksen piirissä olevien henkilöiden määrä käytännössä arviointiin vaikutta-neekin. Kuulemista harkittaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota asianosai-siin mahdollisesti kohdistuvan haitan vakavuuteen sekä siihen voiko tämä haitta olla siten olennainen, että asianosaisen valitus voisi johtaa päätöksen myöhem-pään kumoamiseen. Käytännössä tästä seuraa, että viranomaisen on syytä var-mistaa, että käytettävissä on riittävät tiedot kaikista niistä haitoista, jotka voisi-vat tulla esille, jos asianosaista kuultaisiin asiassa.

KHO 3.8.2000 taltio 2108: ”KHO on katsonut, ettei Helsingissä jalka-palloareenalla järjestettävistä kahdesta ulkoilmakonsertista ja niihin liittyvistä harjoituksista tehdyn meluilmoituksen käsittelyssä ole tar-vinnut kuulla asianosaisia (naapureita) ympäristönsuojelulain 63 §:n nojalla. Ilmoituksen mukaan konserteissa tuotetaan musiikkia yh-teensä kaikkiaan noin seitsemän tunnin ajan. Ilmoituksen johdosta tehdyssä päätöksessä on annettu määräyksiä mm. lopettamisajasta, äänitasosta, äänentoistolaitteiden sijoittelusta, melumittauksista, ky-selytutkimuksesta ja etukäteistiedottamisesta.

KHO totesi päätöksen perusteluissa mm. seuraavaa: ”YSL 63 § mu-kaan erityisen häiritsevää melua aiheuttavasta tilapäisestä toimin-nasta tehdyn ilmoituksen vireilläolosta on ilmoitettava ja asianosai-sia kuultava siten kuin hallintomenettelylaissa säädetään, jos toi-minta saattaa olennaisesti vaikuttaa yleisiin tai yksityisiin etuihin. Kun otetaan huomioon, että kysymyksessä on vain kahden konser-tin järjestämistä koskeva ilmoitus, niistä aiheutuvien häiriöiden ly-hyt kesto, ympäristön asukkaiden etua suojaavat muut ilmoituksen hyväksymispäätökseen liitetyt määräykset sekä tarkoitus samalla sel-vittää paikan soveltuvuutta muiden melua aiheuttavien tilaisuuksi-en järjestämiseen, ilmoitetun toiminnan ei voida katsoa vaikuttavan sillä tavoin olennaisesti yleisiin tai yksityisiin etuihin, että asianosai-sia olisi pitänyt YSL 63 §:n nojalla kuulla HMenL:ssa tarkoitettulla tavalla. Tällä ja muutoin hallinto-oikeuden päätöksessä mainituilla perusteilla hallinto oikeuden päätöksen lopputulosta ei ole syytä muuttaa.”

HMenL:n 13 §:n mukaan asian vireilläolosta on ilmoitettava julkisesti, jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus laajalla alueella tai lukuisten henkilöiden oloihin. Vireilläolosta saa ilmoittaa myös muulla tavoin kuin HTiedL:ssa on säädetty. Ilmoituksessa on mainittava, mistä asiassa on kysymys ja miten siitä voidaan esittää tietoja, kysymyksiä ja mielipiteitä viranomaiselle.

Jos asianosaisia on enintään kymmenen, kuulemisen tulee tapahtua eri-tyistiedoksiantona. Tämä tarkoittaa esimerkiksi tavallista virkakirjettä, kirjattua kirjettä tai saantitodistusta vastaan lähetettävää kirjettä (HTiedL 4 §). Viran-omainen harkitsee, riittääkö tavallinen kirje vai onko todisteellinen kuulemi-nen tarpeen (HTiedL 9 §). Koska myös lupamenettelyssä on katsottu, että taval-linen kirje on riittävä, voidaan sen katsoa riittävän myös ilmoitusmenettelyssä.

Vastaanottajan katsotaan saaneen tavallisen kirjeen tiedoksi seitsemänte-nä (7) päivänä kirjeen postin kuljetettavaksi jättämisestä, tätä päivää lukuun

ottamatta (HTiedL 22 §). Aika on otettava huomioon asetettaessa muistutusten määräaika. Kirjatun tai saantitodistuksella lähetetyn kirjeen tiedoksisaaminen tapahtuu, kun kirje kuitataan vastaanotetuksi.

Jos asiassa on tuntemattomia asianosaisia tai asianosaisia on yli kymmenen, asia voidaan antaa tiedoksi yleistiedoksiantona (HTiedL 11 §). Tämä tarkoittaa normaalisti julkista kuulutusta viranomaisen ilmoitustaululla (HTiedL 11.2 §). Viranomaisen on syytä näissäkin tapauksessa harkita kirjeitse tapahtuvaa tiedoksiantoa tiedossa oleville asianosaisille, erityisesti jos asianosaisia ei ole kovin paljon. Estettä ei myöskään ole sille, että virallinen kuulemismenettely hoidetaan kuuluttamalla ja sen lisäksi asetetaan ilmoitukset esimerkiksi kerrostalojen ilmoitustauluille ym. tehokkaan tiedottamisen kannalta sopiviin paikkoihin. Julkista ilmoittamista voidaan täydentää myös kuulutusta koskevalla sanomalehti ilmoituksella. Tähän ei kuitenkaan ole lakisääteistä velvollisuutta kuten ympäristölupamenettelyssä (vrt. YSL 38 §).

Laissa ei ole säännöksiä ilmoitusasian vireilläolosta ilmoittamisen ja asianosaisten kuulemisen ajankohdasta eikä siitä, kuinka pitkä aika muistutusten esittämiselle on varattava (vrt. YSL 38 §). Määräaikoja asetettaessa on otettava huomioon käsittelyn joutuaisuuden vaatimus (YSA 26 §) ja se, että toiminta voidaan aloittaa 30 päivän kuluttua ilmoituksen vireilletulosta. Määräaikoja asetettaessa on myös otettava huomioon, että laissa julkisista kuulutuksista (34/1925) edellytetään kuulutusajan olevan vähintään 14 päivää (KuuL 5 §).

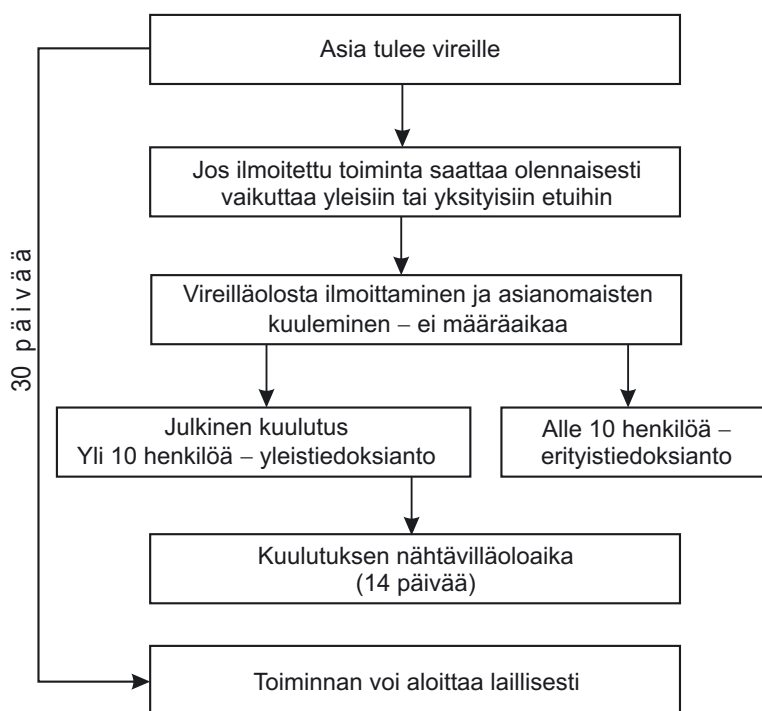
KHO 1990 A52: "Mielipiteiden esittämiselle oli varattu aikaa torstai-
ta maanantaihin. Aikaa, johon sisältyi kesäinen viikonloppu, ei pi-
detty riittävänä. Kuulutus oli julkaistu 18.8., mielipiteiden esittämis-
aika päättyi 22.8. ja terveyslautakunta myönsi moottoriradalle sijoit-
usluvan 23.8. Päätös kumottiin ja asia palautettiin. Menettelyn puut-
teellisuuden vuoksi asiaa ei oltu selvitetty HMenL 17 §:n edellyttä-
mällä tavalla."

Ongelmana ovat käytännössä olleet tilanteet, joissa ilmoitus saapuu vi-
ranomaiselle niin myöhään, että toiminta on tarkoitus aloittaa jo kuulutusaika-
na (ks. kohta 2.4.6). Päätös voidaan tehdä vasta kuulemisajan umpeuduttua.

Jos ilmoitusasiassa ei ilmoiteta eikä asianosaisia kuulla, menettely on pe-
rusteltava ja ilmoittamatta ja kuulematta jättämisestä on tehtävä merkintä pää-
tökseen. Käytännössä asia on ilmaistu esimerkiksi seuraavasti:

"YSL 63 §:n mukaan ilmoituksen vireilläolosta on ilmoitettava ja
asianosaisia kuultava, jos ilmoitettu toiminta saattaa olennaisesti vai-
kuttaa yleisiin tai yksityisiin etuihin. Koska ilmoitettu koetoiminta
sijaitsee etäällä asutuksesta, eikä siitä ole odotettavissa terveys tai
muuta ympäristöhaittaa, asian vireilläolosta ei ole erikseen yleisesti
tiedotettu."

"Erillistä kuulemistä ei ole suoritettu. Kunnan edustaja on ollut pai-
kalla 25.9.2000 pidetyssä maastokatselmuksessa. Asian esittelijä on
keskustellut 26.9.2000 koeluonteisesta toiminnasta tehdystä ilmoituk-
sesta N.N:n kanssa."

Kuva 3. Kuulemismenettely YSL 10 luvun mukaisissa tilanteissa.

HMenL:n 15 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus antaa selityksensä muiden tekemistä vaatimuksista ja asiassa olevista sellaisista selvityksistä, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun (hakijan vastine). Asianosaisella tarkoitetaan säännöksessä lähinnä asian vireillepanijaa eli ilmoituksen tekijää. Kuulemisvelvollisuuden täyttämiseksi riittää, että viranomaisen varaa tilaisuuden selityksen antamiseen määräajassa. Selityksen antamatta jättäminen ei estä ratkaisemasta asiaa eikä valittamasta päätöksestä. Vastine voidaan antaa kirjallisena, mutta myös suullinen kannanotto on mahdollinen. Suullinen lausuma on kuitenkin kirjattava.

2.3.6 Lausunnot

Lausuntojen hankkimisen tarve harkitaan tapauskohtaisesti. Laissa ei ole asiasta erityistä säännöstä. Lausunto voidaan hankkia myös suullisena, esimerkiksi tarkastuskäynnin yhteydessä.

Lausuntojen pyytäminen tai pyytämättä jättäminen kirjataan päätökseen (YSA 27 §). Myös suullinen lausunto kirjataan päätökseen. Käytännössä asia on ilmoitettu esimerkiksi seuraavasti:

”Ilmoituksesta ei ole pyydetty lausuntoja, eikä asian vireillä olemisesta ole erikseen tiedotettu.” Tai ”Ympäristökeskus on neuvotellut 1.9.2000 N:n kaupungin ympäristösuojelutoimen kanssa. Ympäristösuojelutoimen kannanotot on huomioitu tässä päätöksessä.”

2.3.7 Ilmoituksen käsittelyaika

Ilmoituksen käsittelyajasta ei ole YSL:ssä YSA:ssa säännöksiä. YSA 26 §:n mukaan ilmoitus on tarkastettava viivytyksettä ja käsiteltävä joutuisasti. Koska toiminnan voi aloittaa viranomaisen päätöstä odottamatta, 30 päivää ilmoituksen vireille tulosta, on suotavaa, että ilmoitus voitaisiin myös käsitellä tänä aikana. Käsittelyaikaan vaikuttavat myös mahdollinen asian vireilläolosta tiedottaminen ja kuuleminen. Hyvään hallintotapaan kuuluu, että viranomainen muun neuvontavelvollisuuden yhteydessä, pystyy myös esittämään arvion asian odotettavissa olevasta käsittelyajasta.

Käytännössä ongelmaksi ovat muodostuneet tilanteet, joissa ilmoittaja ei noudata 30 päivän määräaikaan ilmoittaessaan toiminnastaan. Asiassa on kuitenkin aina tehtävä päätös, vaikka ilmoitus olisikin jätetty liian myöhään. Ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnestä ks. kohta 2.4.6.

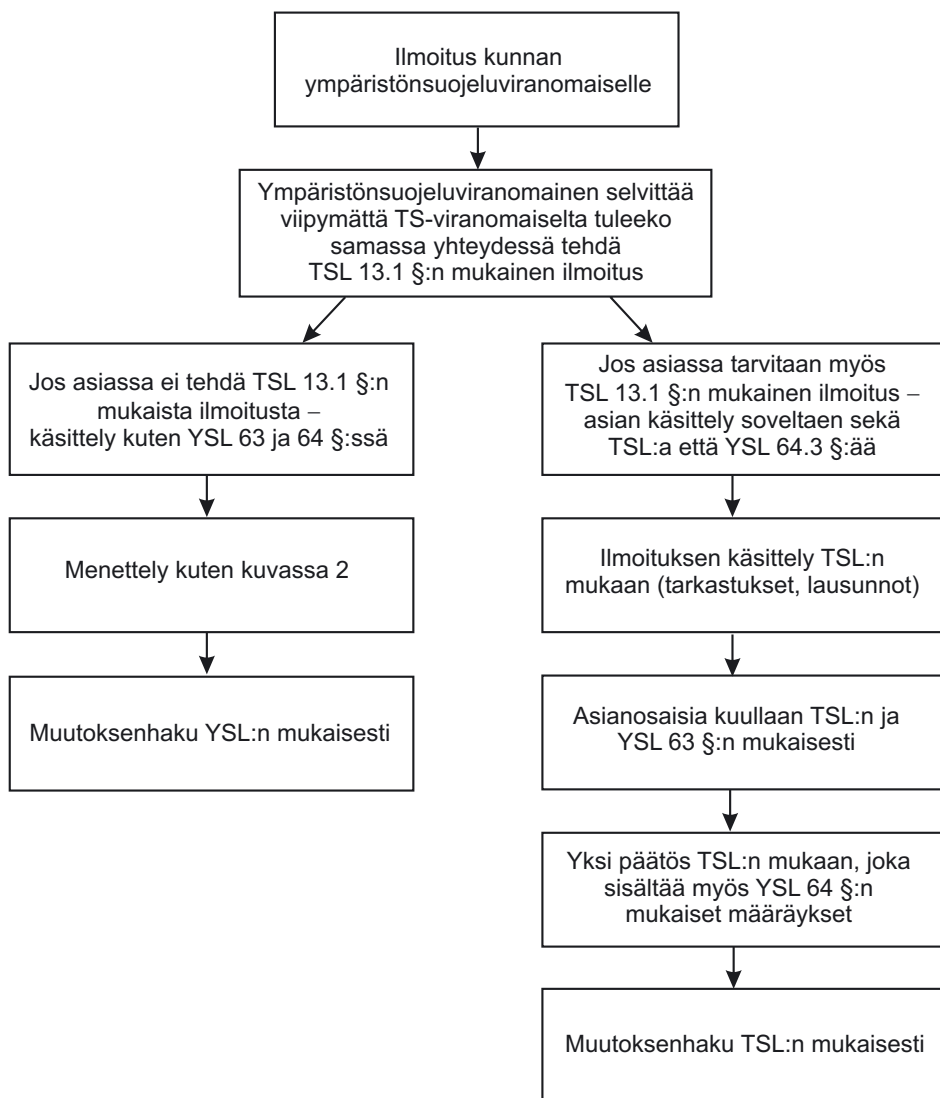
2.3.8 Kunnan terveydensuojeluviranomaisessa käsiteltävä ilmoitus melusta ja tärinästä

YSL 60 §:n mukaisen ilmoituksen ja TSL 13 §:n mukaisen ilmoituksen käsitteilyn yhdistäminen on säännelty erikseen YSL 64.3 §:ssä ja TSL 15 §:ssä. Kun YSL 60 §:n mukainen ilmoitus on tehty kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, tämän tulee selvittää kunnan terveydensuojeluviranomaiselta, onko ilmoitettu toiminta sellaista, että siitä tulisi tehdä myös TSL:n 13 §:n 1 momentin mukainen ilmoitus. Jos TSL 13.1 §:n mukainen ilmoitus ei tule kyseeseen tai toiminnan tai tapahtuman vuoksi ei tarvitse muuttaa tai käsitellä uudelleen jo aiemmin tehtyä TSL 13.1 §:n mukaista ilmoitusta, ilmoituksen käsittelee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Jos kuitenkin samasta toiminnasta on tehtävä myös TSL 13.1 §:n mukainen ilmoitus, ilmoituksen käsittelee kunnan terveydensuojeluviranomainen.

Terveydensuojeluviranomainen soveltaa käsittelyyn YSL 64 §:n 1 ja 2 momenttia ja TSL:n säännöksiä (YSL 64.3 §). Tällöin noudatetaan menettelyllisesti TSL:n säännöksiä ja aineellisesti YSL:a. Myös asianosaisten kuulemisessa otetaan huomioon YSL 63 §:n aineellinen sisältö (olennaisuuden kynnys).

Esimerkiksi ravintolatoimintaa laajennetaan terassilla, josta tulee tehdä TSL 13.1 §:n mukainen ilmoitus. Lisäksi terassilla järjestetään karaokeiltoja, josta aiheutuvan melun on syytä olettaa oleva erityisen häiritsevää. Tällöin on tehtävä myös YSL 61 §:n mukainen ilmoitus. Ilmoituksen käsittelee kunnan terveydensuojeluviranomainen yhdessä TSL 13.1 §:n mukaisen ilmoituksen kanssa, noudattaen YSL 64 §:n 1 ja 2 momenttia, sekä TSL:n säännöksiä. Kuuleminen aineellisesti kuten YSL 63 §:ssä.

Ravintolatoimintojen yhteydessä huomattakoon, että NaapL 19.2 §:n mukaisella rasisuksella tarkoitetaan muita kuin ympäristöön tapahtuvista päästöistä aiheutuvaa rasisusta. Tällaisia ovat esimerkiksi asuinrakennukseen sijoitetun ravintolan toiminnasta aiheutuvat meluhaitat samassa rakennuksessa sijaitsevissa asuinhuoneistoissa.

Kuva 4. YSL 60 §:n mukaisen meluilmoituksen käsittely kunnan terveydensuojeluviranomaisessa (YSL 64.3 §).

2.4 Ilmoituksen johdosta tehtävä päätös

Viranomaisen on ilmoituksen johdosta tehtävä päätös, jossa voidaan antaa tarpeellisia määräyksiä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi, toiminnan tarkkailusta ja tiedottamisesta asukkaille sekä jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämisestä (YSL 64 §). Esimerkki oppaan liitteenä 1.

2.4.1 Päätöksen sisältö

Päätöksen sisällöstä säädetään YSA 27 §:ssä. Säännös on joustava ilmoitusmenettelyjen erilaisuuden vuoksi.

Ilmoituksen johdosta annettavasta päätöksestä on käytävä ilmi ainakin seuraavat seikat:

- 1 Ilmoittajan yksilöinti ja yhteystiedot.
- 2 Toiminnan sijainti.
- 3 Toiminnan kuvaus ja ilmoitetut ympäristönsuojelutoimet.
- 4 Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön ja selvitykset ympäristöhaitoista.
- 5 Lausunnot ja asianosaisten kuuleminen.
- 6 Tarpeelliset määräykset tai toimintaa koskeva kieltäminen ja niiden perustelut ja sovelletut säännökset.

Päätökseen on liitettävä valitusosoitus.

2.4.2 Päätökseen liitettävät määräykset

Ilmoituksen johdosta annettavaan päätökseen voidaan sisällyttää tarpeellisia määräyksiä, joilla toimintaa voidaan rajoittaa ja toiminnan hyväksyttävyys varmistaa. Jos yleiselle tai yksityiselle aiheutuvia huomattavia haittoja ei voida määräyksiin riittävästi vähentää, viranomainen voi kieltää (YSL 84 §) tai keskeyttää (YSL 86 §) toiminnan. Ilmoituksen perusteella tapahtuvan toiminnan kieltäminen tai keskeyttäminen ei voi koskea toimintaa, jolla on ympäristölupa.

Määräyksiä voidaan YSL 64 §:n nojalla antaa ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä, toiminnan tarkkailusta ja tiedottamisesta asukkaille sekä jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämistä. Pilaantumisen ehkäisemistä ja toiminnan tarkkailua koskevat määräykset vastaavat lupamääräyksiä. Toiminnanharjoittaja voidaan velvoittaa tiedottamaan haitta-alueen asukkaille toiminnan alkamisesta ja loppumisesta sen lisäksi, että viranomainen tiedottaa päätöksestä.

Jos toiminta edellyttäisi ilmoitusta, mutta se on aloitettu ilmoitusta tekemättä, voidaan toimintaa koskevia määräyksiä silti antaa. Tällöin toimintaa ei tarvitse keskeyttää. Toiminta voidaan myös kokonaisuudessaan kieltää, lähinnä kuitenkin silloin, jos määräysten antaminen ilman ilmoitusta ei olisi mahdollista. Ilmoitusvelvollista tulee näissä tilanteissa aina kuulla.

Päätöksiin voidaan määräysten lisäksi liittää ohjeita mahdollisten haittojen rajaamiseksi tai vähentämiseksi. Tällaisia ohjeita on annettu esimerkiksi rallikilpailujen yhteydessä roskaamisesta tai varautumisesta moottoririkkojen öljyvuotoihin. Nämä ohjeet tulee sijoittaa päätöksen loppuosaan, määräysten jälkeen omaksi osiokseen.

Melua ja tärinää aiheuttava toiminta

Kun ilmoitus on tehty melun ja tärinän vuoksi, päätöksen määräykset ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä on rajattava melua ja tärinää koskeviksi. Tämä on poikkeus YSL:n pääsäännöstä, jonka mukaan ympäristö tulee ottaa huomioon kokonaisuutena. Määräyksiä esim. roskaamisesta ei voida antaa, mutta kyl-

läkin esimerkiksi ohjeita haittojen rajoittamiseksi (ks. yllä). Jos koko toiminta olisi vaikutuksiltaan, määräykset huomioon ottaen kohtuuton, voidaan antaa kielteinen päätös.

Koska asukkaille tulee tiedottaa tehokkaasti melua aiheuttavan toiminnan tai tapahtuman ajankohdasta, voidaan antaa määräyksiä häiritsevistä toiminnoista ilmoittamisesta. Tällä ei tarkoiteta päätöksen normaalia tiedoksiantoa, vaan yleistä toiminnoista tiedottamista. Toiminnanharjoittaja voidaan esimerkiksi velvoittaa ilmoittamaan lehdessä häiriöstä, jakamaan jokaiseen häiriintyvällä alueella olevaan asuntoon ilmoitus häiriöstä ja sen kestosta tai tiedottamaan häiriöstä taloyhtiön ilmoitustaululla.

Jos ilmoituksen käsittelee kunnan terveydensuojeluviranomainen, ilmoituksen käsittelyyn sovelletaan YSL:n lisäksi TSL:n säännöksiä (YSL 64.3 §). Ilmoituksen johdosta annettavat määräykset sisällytetään TSL:n mukaiseen päätökseen. Asiassa annetaan yksi päätös, joka sisältää myös YSL 64 §:n mukaiset ilmoitukseen liittyvät määräykset (ks. edellä kohta 2.3.8).

Koeluonteinen toiminta

Koeluonteisesta toiminnasta tehdyn ilmoituksen perusteella viranomainen antaa päätöksen, jossa annettuja määräyksiä noudattaen kokeilu voidaan suorittaa. Määräyksiä voidaan antaa ympäristöhaittojen ehkäisemisestä ja kokeilun keston rajoittamisesta. Kokeilu voidaan myös kieltää.

Määräyksiä voidaan antaa myös päästöjen tarkkailusta. Koeluonteisen toiminnan yhteydessä tarkkailumääräysten tulisi olla yksityiskohtaisia ja tarkkoja, koska ne palvelevat mahdollista myöhempää lupaprosessia. Tarkkailun tulokset voivat olla ratkaisevia harkittaessa voidaanko varsinaista toimintaa lainkaan aloittaa.

Määräyksiä on käytännössä annettu esimerkiksi päästöjen mittaustilanteesta ja siitä mitä aineita mittausten tulee koskea. Mittaustuloksista on voitu edellyttää yhteenvetoraporttia, joka on tullut toimittaa päätöksen tehneelle viranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mahdollisista haitoista ja häiriöistä on edellytetty pidettävän kirjaa. Lisäksi on annettu määräyksiä koetoiminnassa mahdollisesti tapahtuvien onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niiden raportoimiseksi. On myös annettu määräyksiä koetoiminnan sallitusta kestosta ja mahdollisesta luvanhakuvelvollisuudesta.

Poikkeukselliset tilanteet

Määräyksiä voidaan poikkeuksellisten tilanteiden yhteydessä antaa muun muassa tilanteen hallinnasta ja jätteiden poistosta alueelta. Määräykset voivat poikkeuksellisesti oikeuttaa myös jätelain ja ympäristönsuojelulain säännöksistä poikkeamiseen. Edellytyksenä on, että jätteistä saattaisi aiheutua välitöntä tai ilmeistä vaaraa tai haittaa tai kyseessä olisi jätteistä johtuva hätätilanne. Poikkeamisen on oltava lyhytaikaista ja asian luonteen vuoksi välttämätöntä. Poikkeaminen voi olla esimerkiksi poikkeamista jätteen hyödyntämisen ensisijaisuuden periaatteesta tai määräys, jolla jäte määrätään siirrettäväksi tilapäisesti paikkaan, johon sitä ei muutoin voitaisi sijoittaa.

Onnettomuustilanteissa määräyksiä on käytännössä annettu esimerkiksi onnettomuuden syiden selvittämisestä ja niiden ilmoittamisesta viranomaiselle ja toimenpiteistä vastaavien onnettomuuksien estämiseksi. Päätöksessä on voitu edellyttää myös ilmoittamaan poikkeuksellisen tilanteen loppumisesta tai tilanteen pitkittymisestä oletetusta. Lisäksi onnettomuuden aiheuttanut on voitu velvoittaa ilmoittamaan poikkeuksellisesta tilanteesta ja sen arvioidusta kestosta asianosaisille, kuten naapureille.

2.4.3 Päätöksen perustelut

Päätöksestä on käytävä ilmi päätöksen perusteena olevat pääasialliset tosiseikat sekä sovelletut säännökset ja määräykset. Päätöksestä on käytävä selvästi ilmi, mihin asianosainen on oikeutettu tai velvoitettu tai miten asia on muutoin ratkaistu.

Ilmoituksen johdosta tehtävään päätökseen on merkittävä asiassa sovelletut oikeusohjeet. Sovellettavien oikeusohjeiden merkitsemisessä ei ole riittävä, että ilmoitetaan sovellettu säädös, yksilöimättä sovellettuja pykäläiä.

2.4.4 Valitusosoitus

Päätökseen on liitettävä valitusosoitus, josta käy ilmi millä tavoin päätökseen tyytymätön saa hakea päätökseen sekä sen käsittelystä perittyyn maksuun muutosta. Valitusosoituksesta on käytävä ilmi valitusviranomainen (Vaasan hallinto-oikeus) ja viranomainen, jolle valituskirjelmä on toimitettava (päätöksen tehnyt viranomainen), valitusaika ja sen laskutapa (30 päivää tiedoksisaannista) sekä säännökset valituskirjelmän sisällöstä, liitteistä sekä valituksen perille toittamisesta. (Esimerkki valitusosoituksesta on oppaan liitteenä 3. Esimerkki ei koske TSL:n mukaisia tilanteita).

2.4.5 Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan asianosaisille tiedoksi HTiedL 8 §:n mukaisesti (HMenL 25 §). Päätös toimitetaan tavallisimmin postitse saantitodistusmenettelyä käyttäen, jolloin tiedoksiantotodistuksena on saantitodistus (HTiedA 6 §). Viranomaiselle tiedoksianto voidaan toimittaa virkakirjeellä postitse tai lähetin välityksellä.

Sen lisäksi mitä on säädetty viranomaisen velvollisuudesta tiedottaa päätöksestä, voidaan toiminnanharjoittaja velvoittaa tiedottamaan haitta-alueen asukkaille toiminnan aloittamisesta ja loppumisesta.

2.4.6 Ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti

Rangaistussäännökset toimimisesta vastoin YSL:a tai sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä ovat YSL 116 §:ssä. Vankeusuhkaisesta ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain (39/1889) 48 luvun 1-4 §:ssä. Rikkomustyyppisiä tekoja, joiden rangaistuksena on sakko ovat YSL 116 §:n 2 momentin mukaan muun muassa:

- YSL:ssa tarkoitetun ilmoituksen tekemisen laiminlyönti
- Viranomaisen YSL:n nojalla antamaan määräykseen perustuvan velvollisuuden rikkominen tai vastoin viranomaiselle tehtyä ilmoitusta toimiminen.

Viranomaisen on otettava huomioon myös YSL 94 §:n mukainen velvollisuus tehdä laiminlyönnistä ilmoitus poliisille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä, eikä yleisen edun katsota vaativan syytteen nostamista.

Jos toiminta on aloitettu ilmoitusta jättämättä, voidaan toimintaa koskevia määräyksiä silti antaa YSL 64.2 §:n mukaisesti, kuten edellä on selostettu. Viranomaisen voi myös kieltää tai keskeyttää toiminnan. Hallintopakkomenettelyyn käyttöä on tarkemmin selostettu Ympäristöoppaassa 74, Suomen ympäristökeskus 2000 ”Ympäristölainsäädännön laillisuusvalvonta”.

2.4.7 Ilmoituksesta tehdyn päätöksen pysyvyys

Ilmoituksen nojalla annetun päätöksen pysyvyysuoja on heikko. Tämä on perusteltua, koska ilmoitusmenettelyllä ei voida täysin varmistaa yleisen ja yksityisen edun huomioon ottamista. Jos toiminta ei vastaisikaan päätöksentekohetkellä oletettua, on tarkoituksenmukaista, että toimintaan voidaan tällöin puuttua välittömästi.

2.5 Muutoksenhaku

2.5.1 Valituskelpoisuus ja valituskielto

Ilmoituksen johdosta tehdystä päätöksestä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta saa valittaa. Tällaiseen päätökseen on liitettävä valitusosoitus (ks. 2.4.4).

Asian käsittelystä YSL 105 §:n nojalla perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta (YSL 96.3 §). Pääasian ratkaisusta tehdystä valituksessa voidaan muutosta hakea joko yksinomaan käsittelymaksuun tai sekä maksuun että itse pääasiaan. Säännös koskee sekä valtion että kunnan viranomaisen tekemää yksittäistä päätöstä. Säännös ei estä perustevalituksen tekemistä. Perustevalitus tehdään sille viranomaiselle, jolle saamisen määräämisestä tai maksuunpanosta on valitettava. (Perustevalituksesta ks. laki verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin (367/1961) 8 §).

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen määräämän viranhaltijan kiireellisessä tilanteessa antamasta, YSL 84 §:ssä tarkoitetusta määräyksestä ei saa valittaa. Asia on kuitenkin YSL 89 §:n mukaisesti saatettava viivytyksettä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätettäväksi, jolloin tästä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksestä voi valittaa (YSL 96.3 §).

2.5.2 Valitusoikeus

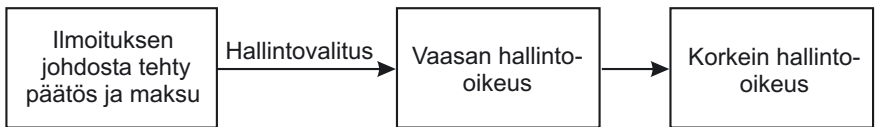
Valitusoikeus ilmoituksen johdosta tehtävään päätökseen on YSL 97 §:n mukainen. Valitusoikeus merkitään valitusosoitukseen (ks. valitusosoitusesimerkki liite 3).

Valitusoikeus on säännöksen mukaan:

- 1 sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea,
- 2 rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisen edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- 3 toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät,
- 4 alueellisella ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- 5 muulla, asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

2.5.3 Muutoksenhakuviranomainen

Ympäristönsuojelulain nojalla tehdyistä päätöksistä haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä toimitetaan päätöksen tehneelle viranomaiselle. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä valitetaan edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Kuva 5. Muutoksenhaku ympäristölupaviraston, alueellisen ympäristökeskuksen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ilmoituksen johdosta tekemästä päätöksestä ja maksusta (YSL 64 § ja 78.2 §).

2.5.4 Valitusaika

Valitusaika on 30 päivää tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Jos säädettyä valitusaikaa ei noudateta, valitus jätetään tutkimatta. Valitusajan kuluessa Vaasan hallinto-oikeudelle saapunut valitus tutkitaan, vaikka valitus onkin YSL:n nojalla toimitettava päätöksen tehneelle viranomaiselle valitusviranomaiselle osoitettuna.

Päätöstä ei anneta julkisanon jälkeen ja näin ollen myös valitusaika on yksilöllinen. Tämän vuoksi ei ilmoituksen johdosta annettavissa päätöksissä voida erikseen mainita valitusajan päättymispäivää.

Valitusaika, sen laskemisperuste ja valituksen perille toimittamista koskevat säännökset on selostettava valituksenalaiseen päätökseen liitetyssä valitus-

osoituksessa. Valitusaikaa laskettaessa noudatetaan lakia säädettyjen määräaikain laskemisesta (150/1930).

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa perille vielä seuraavana arkipäivänä, ennen viraston aukioloajan päättymistä, riippumatta siitä millä tavalla valitus toimitetaan. Myös postitse tai faksilla lähetetyn valituskirjelmän tulee olla saapunut ennen viraston aukioloajan päättymistä (MääräaikaL 5 § ja HLL 22 §). Jos valituskirjelmä saapuu viranomaisen postilokeroon valitusajan puitteissa, sen katsotaan saapuneen määräajassa (KHO 1985 II 148 ja KHO 1984 II 40).

2.5.5 Kuuleminen valituksen johdosta

Ympäristönsuojelulain 98 §:ssä säädetään, että päätökseen liittyvät valitusasiakirjat on pidettävä asianomaisissa kunnissa nähtävillä vähintään 30 päivän ajan valitusajan päättymisestä. Tämä tarkoittaa kaikkia sellaisia kuntia, joiden alueeseen toiminnan vaikutukset voivat kohdistua. Viranomaisen on annettava tieto valituksesta vastineen antamista varten asianosaisille ja yleistä etua valvoville viranomaisille, ellei tämä ole ilmeisen tarpeetonta. Viranomainen ilmoittaa missä valitusasiakirjat ovat nähtävillä sekä minne vastinekirjelmät voidaan annettun määräaikaan mennessä toimittaa.

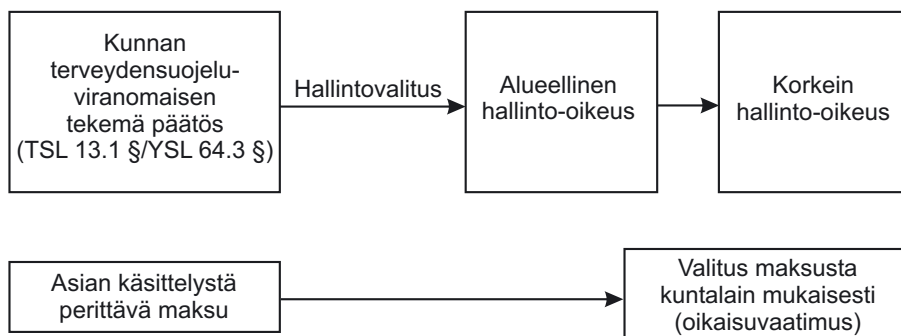
Tuntemattomien asianosaisten varalta valituksesta on kuulutettava kunnan ilmoitustaululla. Tiedossa oleville asianosaisille annetaan tieto valituksesta kirjeellä. Tämä kirje voidaan lähettää myös tavallisella kirjeellä tai todisteellisesti (HTiedL 9 §). Kuulutuksessa ja kirjeessä tulee yksilöidä asia ja valitus sekä ilmoittaa missä valitusasiakirjat ovat nähtävillä, minne vastinekirjelmä tulee toimittaa ja tätä varten annettu määräaika. Määräaikaa annettaessa on otettava huomioon, että valitus ja siihen liittyvät asiakirjat, vastineet ja kunnan lausunto on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa vastineen jättämiselle varatun määräajan päättymisestä.

2.5.6 Valitus kunnan terveydensuojeluviranomaisen päätöksestä

YSL 64.3 §:ssä tarkoitetusta päätöksestä valitetaan alueelliseen hallintotuomioistuimeen noudattaen hallintolainkäyttölakia siten kuin terveydensuojelulaisa (TSL 56 §) on säädetty. Valitusaika on 30 päivää tiedoksisaannista.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi delegoida ilmoituksen käsittelyn ja TSL 15 §:n mukaisen päätöksen antamisen viranhaltijalle. Tällöin valitustie on toinen kuin kunnan terveydensuojeluviranomaisen antamassa päätöksessä, eikä päätökseen saa hakea valittamalla muutosta. Päätökseen tyytymättömällä on oikeus saattaa päätös TSL:n 7 §:ssä tarkoitetun lautakunnan tai muun toimielimen käsiteltäväksi. Vaatimus päätöksen oikaisemisesta on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan viranhaltijan antamaan päätökseen on liitettävä ohjeet oikaisuvaatimuksen saattamiseksi toimielimen käsiteltäväksi. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä viipymättä. (vrt. YSL:n mukaiset tilanteet, joissa päätöksentekotoimivallan delegointi viranhaltijalle ei muuta valitustietä. Tällöin viranhaltijan tekemästä päätöksestä valitaan kuten lautakunnan tekemästä päätöksestä YSL 96 §:n mukaisesti).

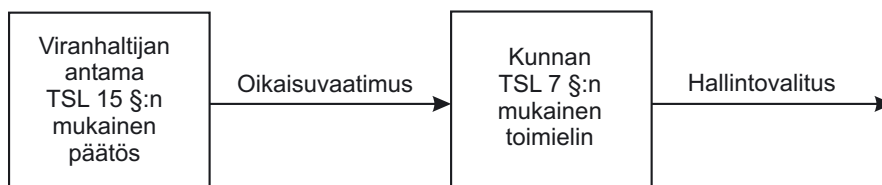

Kuva 6. Valitus kunnan terveysuojeluviranomaisen päätöksestä sisällyttää YSL 60 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen johdosta määräykset TSL:n mukaiseen päätökseen.

2.5.7 Täytäntöönpano muutoksenhausta riippumatta

Päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta riippumatta säädetään ilmoitusasioiden osalta YSL 101.2 §:ssä. Ilmoituksen johdosta annettu päätös tai toiminnan kieltäminen tai keskeytys uhkineen, voidaan määrätä noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta. Koska ilmoitusta koskevan toiminnan voi aloittaa päätöstä odottamatta, säädettyä 30 vuorokauden määräaika noudattaen, YSL 101.2 §:n säännös on tarpeellinen lähinnä päätöksen voimaantulon pitkittymisen estämiseksi. Kun esimerkiksi päätöksessä annetaan ilmoitusta tiukentavia määräyksiä tai määräyksiä annetaan ilmoitusta jättämättä, olisi päätökseen syytä aina liittää YSL 101.2 §:n mukainen määräys.

Kunnan terveysuojeluviranomaisen päätökseen haetaan YSL 64.3 §:n mukaisissa tilanteissa muutosta HLL:n mukaisesti. Kyseisen lain 31 §:ssä säädetään niistä edellytyksistä, joilla lainvoimaa vailla oleva päätös voidaan panna täytäntöön.

Kuva 7. Muutoksenhaku kunnan viranhaltijan terveysuojelulain nojalla antamasta päätöksestä (YSL 64.3 §).

Ympäristönsuojelulain 12 luvun mukainen ilmoitusmenettely

3.1 Ilmoitusmenettelyn edellytykset

YSL 78.2 § sääntelee pilaantuneen maa-alueen puhdistamista koskevaa ilmoitusmenettelyä. Pilaantuneen maa-alueen puhdistamista koskeva asia voidaan ratkaista ilmoitusmenettelyssä, jos maaperän puhdistamisessa noudatetaan esimerkiksi menettelyä, jossa pilaantuneet maamassat toimitetaan muualle asianmukaisesti käsiteltäviksi. Myös muu maaperän puhdistaminen pilaantuneella alueella, jossa sovelletaan yleisesti käytössä olevia ja hyväksyttyjä puhdistusmenetelmiä voidaan ratkaista ilmoitusmenettelyllä. Säännöksen soveltamisalaan ei sen sijaan kuulu esimerkiksi muualta tuodun pilaantuneen maan käsittely. Tällöin on kyse jätteen käsittelystä, joka edellyttää YSL 28 §:n mukaista ympäristölupaa.

Ilmoitusmenettelyä voidaan käyttää vain erityisten, laissa mainittujen edellytysten täytyessä. Jos nämä edellytykset eivät täyty, hanke edellyttää YSL 78.1 §:n mukaan ympäristölupaa. Ilmoitusmenettely on mahdollinen jos:

- 1 Pilaantuneen alueen laajuus ja maaperän pilaantumisen aste on riittävästi selvitetty.
- 2 Puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää.
- 3 Toiminnasta ei aiheudu ympäristön muuta pilaantumista.

Ilmoitusmenettelyn käytön ensimmäisenä edellytyksenä on pilaantuneen alueen laajuuden ja pilaantumisen asteen riittävä selvittäminen. Selvitysten riittävyys harkitaan tapauskohtaisesti. Selvitykset on tehtävä jo ennen ilmoituksen jättämistä ja ne tulee liittää mukaan ilmoitukseen (YSA 25 §). Alueen tutkimussuunnitelmasta on hyvä neuvotella ympäristöviranomaisten kanssa, jotta tutkimustyön tavoitteet ja menetelmät saadaan sovittua osapuolia tyydyttävästi ja tutkittavan alueen ominaisuudet huomioon ottaen.

Toisena ilmoitusmenettelyn edellytyksenä laki mainitsee puhdistamisessa noudatettavan, yleisesti käytössä olevan hyväksyttävän puhdistusmenetelmän. "Yleisesti käytössä olevan" ja "hyväksyttävän" edellytysten tulee täytyä yhtäaikaaisesti. Menetelmästä tulee olla käytettävissä riittävästi kokemukseräistä tietoa ja menetelmää on voitava pitää vakiintuneena. Menetelmän käyttökelpoisuus harkitaan aina tapauskohtaisesti. Esimerkiksi yleisesti käytössä olevana ja hyväksyttävänä puhdistustapana on pidetty pilaantuneen alueen puhdistamista massanvaihtotyönä. Myös huokosilmapuhdistuksella tapahtunut puhdistaminen on ratkaistu ilmoitusmenettelyllä. Koekäytössä olevan uuden menetelmän avulla toteutettavaa puhdistushanketta ei voida käsitellä YSL 78.2

§:n mukaisessa ilmoitusmenettelyssä, vaan asia käsitellään YSL 78 §:n mukaisesti lupa-asiana.

Kolmantena edellytyksenä ilmoitusmenettelyn käytölle on, että puhdistamisesta ei saa aiheutua ympäristön muuta pilaantumista. Puhdistamisesta ei siten saa aiheutua lisääntyvää maaperän pilaantumista tai pohjaveden pilaantumista, ei myöskään hajua tai melua niin, että ympäristön voitaisiin sanoa pilaantuvan puhdistamisesta. Säännös koskee sekä aiheuttajan kiinteistöllä, että muilla kiinteistöillä ilmeneviä vaikutuksia. Mahdollisiin naapuruushaittoihin tulee kiinnittää huomiota ja hankkeesta ei saa aiheutua haittaa kolmansille. Jos haittaa aiheutuisi, asia tulisi käsitellä lupamenettelyssä.

Tässä oppaan jaksossa käsitellään pilaantuneen maa-alueen puhdistamiseen liittyvää ilmoitusmenettelyä erityisesti tähän menettelyyn liittyvien erityispiirteiden osalta. Menettelyssä noudatetaan YSL 78 §:n ja YSA 25 ja 27 §:n lisäksi mm. HMenL:a ja HTiedL:a. YSL 63, 64 §:ää ja YSA 26 §:ää ei sovelleta YSL 78.2 §:n mukaiseen ilmoitusmenettelyyn. (YSL 78.4 §:n mukaisesti asetuksella voitaisiin menettelytavoista säätää erikseen.)

3.2 Ilmoituksen tekeminen

3.2.1 Ilmoituksen laatija

Pilaantuneen alueen puhdistamista koskevan ilmoituksen tekee ja allekirjoittaa YSL 75 §:n mukaan maaperän puhdistamisesta vastuussa oleva. Ilmoittaja on yksilöitävä ja yhteystietojen on käytävä ilmi ilmoituksesta. Riippumatta pilaantumisen ajankohdasta, pilaantumisen aiheuttaja on velvollinen puhdistamaan maaperän tai pohjaveden. Jos aiheuttajaa ei saada vastuuseen, on alueen haltija laissa säädetyin edellytyksin vastuussa puhdistamisesta. Jos alueen haltijaa ei voida velvoittaa toimenpiteisiin, on kunta eräissä tilanteissa puhdistamisvelvollinen. Jos ilmoittaja on joku muu kuin alueen omistaja, on omistajaa kuultava.

Käytännössä ilmoitusmenettely koskee aina vapaaehtoista puhdistamista. YSL 79 §:n mukaisesti alueellinen ympäristökeskus voi määrätä pilaantuneen maaperän tai pohjaveden puhdistamisesta, ellei YSL 75 §:n mukaan puhdistamisesta vastuullinen ryhdy siihen vapaaehtoisesti. Tällainen määräys annetaan noudattaen soveltuvin osin YSL 13 lukua.

3.2.2 Toimivaltaiset viranomaiset

YSL 78.2 §:n mukaisen ilmoituksen käsittelee toimivaltainen alueellinen ympäristökeskus, ellei toimivaltaa ole poikkeuksellisesti siirretty kunnalle (YSL 80 §). Tähän mennessä toimivallan siirtoja on tehty vain yksi. Ympäristöministeriö siirsi päätöksellään 16/400/2000 (29.3.2001) toimivallan Uudenmaan ympäristökeskuksesta Helsingin kaupungin ympäristölautakunnalle.

Väärälle viranomaiselle tehty ilmoitus siirretään viran puolesta toimivaltaiselle viranomaiselle (ks. kohta 2.3.2).

3.2.3 Alustavat neuvottelut ja tutkimukset

On toivottavaa, että viranomainen, ilmoituksen tekijä sekä asiantuntija, joka suorittaa alueen maaperätutkimukset ja laatii kunnostussuunnitelman neuvottelevat ilmoitusmenettelyn soveltuvuudesta puhdistushankkeeseen jo ennen ilmoituksen jättämistä. Menettelyn käytön sallittavuus tulee olla riittävän laajasti selvitetty jo etukäteen. Lopullinen arviointivastuu menettelyn soveltuvuudesta on viranomaisella. Jos alueellinen ympäristökeskus katsoo, että alueen tilaa ei riittävästi tunneta tai ilmoituksen perusteella ei saada riittävästi tietoa hankkeesta, asiaa ei voi käsitellä ilmoitusmenettelyssä.

YSA 25 §:n mukaan ilmoitukseen on liitettävä yksityiskohtaiset tutkimustulokset maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuuden selvittämiseksi. Jokaisesta tutkimuksesta tulisi käydä ilmi tutkimuksen ajankohta, suorittaja ja tarvittaessa toimeksiantaja. Suomen ympäristökeskuksen opas 83/2001 ”Pilaantuneen maa-alueen kunnostuksen yleissuunnitelma” sisältää yksityiskohtaiset suositukset tutkimusten tarpeellisesta sisällöstä.

3.2.4 Määräaika ilmoituksen tekemiselle

Ilmoitus pilaantuneen maa-alueen puhdistamisesta tulee tehdä riittävän ajoissa, kuitenkin viimeistään 30 päivää ennen puhdistamisen kannalta olennaisen vaiheen aloittamista (YSA 25 §). Olennaisella vaiheella tarkoitetaan esimerkiksi massanvaihdon tai muun keskeisen puhdistustyön vaiheen aloittamista, jota koskevalle viranomaisharkinnalle tulee varata riittävästi aikaa. Keskeistä olennaisuuden arvioinnissa on, voidaanko tilannetta enää palauttaa ennalleen. Esimerkiksi pilaantuneen alueen alustavat maaperäselvitykset tai puhdistamista haittaavien rakennelmien purkaminen eivät ole tällainen asetuksessa tarkoitettu olennainen vaihe.

3.2.5 Ilmoituksen muoto

Ilmoitukset voidaan tehdä vapaamuotoisesti noudattaen ympäristönsuojelulain ja ympäristönsuojeluasetuksen säännöksiä ilmoituksen sisällöstä ja tekemisestä tai Suomen ympäristökeskuksen lomakkeella. Valmiita ilmoituslomakkeita on saatavana pdf- ja word- muodossa, suomeksi osoitteesta <http://www.ymparisto.fi/palvelut/yritys/luvat/ilmoitus.htm#maapera> ja ruotsiksi osoitteesta http://www.ymparisto.fi/sve/inform/foretag/tillst/sv_ilmoitus.htm#maapera

3.2.6 Ilmoituksen sisältö

Ilmoituksesta on käytävä ilmi YSA 24 §:n mukaiset tiedot ja sen lisäksi YSA 25 §:n mukaiset tiedot:

- 1 Tiedot kiinteistöstä, jolla pilaantunut maaperä sijaitsee,
- 2 tiedot alueen suunnitellusta käyttötarkoituksesta ja naapureista,
- 3 tiedot pilaantumisen aiheuttaneesta aineesta ja pilaantumisen aiheuttaneista tapahtumista,
- 4 yksityiskohtaiset tutkimustulokset maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuuden selvittämisestä,

- 5 selvitys käytettävästä puhdistusmenetelmästä, jätteiden käsittelystä,
- 6 selvitys puhdistustyön suorittamisesta ja työn valvonnasta,
- 7 kartta ja asemapiirros, joihin on merkitty asian käsittelyn kannalta merkitykselliset kohteet.

Ilmoituksesta tulee muun muassa käydä ilmi pilaantuneen alueen sijaintia koskevat tiedot siten, että alue on paikannettavissa. Ilmoituksessa tulee myös arvioida mikä/mitkä tapahtumat ovat aiheuttaneet pilaantumisen ja pilaantumisen ajankohta. Ilmoittajan tulee myös esittää yksityiskohtaiset tutkimustulokset maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuuden selvittämisestä (ks. kohta 3.2.3). Ilmoituksen tärkein liiteasiakirja on alueen kunnostuksen yleissuunnitelma, jossa ilmoittaja esittää muun muassa hankkeelle asetetut puhtaustavoitteet ja käytettävät puhdistusmenetelmät.

Suomessa ei ole käytössä virallisia ohjeita pilaantuneiden alueiden yleissuunnitelmatasoisen kunnostussuunnitelman laatimista varten. Kunnostuksen yleissuunnitelmasta on Suomen ympäristökeskuksessa laadittu opas, jota on suositeltavaa noudattaa yleissuunnitelmia laadittaessa. (Alanko K. ja Järvinen K. 2001).

3.3 Ilmoituksen käsittely

Ilmoituksen käsittelystä ei ole ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa erikseen säännöksiä. YSL 63 § ja 64 § sekä YSA 26 § eivät sovellu YSL 78.2 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelyyn. Menettelyssä noudatetaan YSL 78 §:n ja YSA:n säännösten lisäksi HMenL:a ja HTiedL:a. Käsittelyyn liittyvästä neuvontavelvollisuudesta ja asian vireilletulosta ks. kohdat 2.3.1 ja 2.3.2.

3.3.1 Tarkastukset

Paikan päällä tehtävä tarkastus ei ole välttämätön, mutta käytännössä se on muodostunut ilmoituksen käsittelyssä tavanomaiseksi toimenpiteeksi. Tarkastuksilla useimmiten varmistetaan, ovatko tutkimustulokset olleet riittäviä. Tarkastuksesta on syytä ilmoittaa etukäteen toiminnanharjoittajalle. Tässä yhteydessä voidaan esimerkiksi ilmoittaa asiassa mahdollisesti tarvittavasta lisäselvityksestä. Samalla saadaan yleiskuva alueesta, naapurustosta ja mahdollisesti häiriintyvistä kohteista. Tarkastuksista säädetään YSA 29 §:ssä. (Tarkastuksista ks. myös 2.3.4).

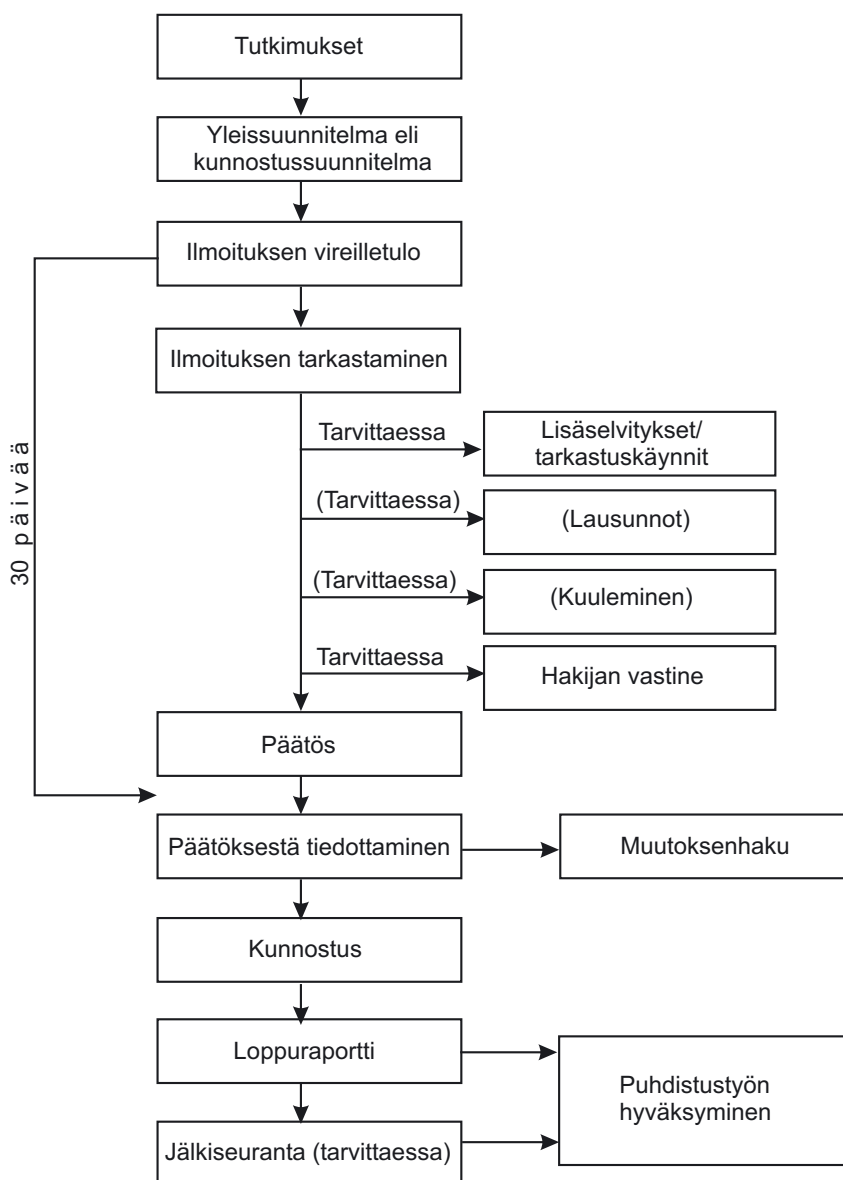
Tehdystä tarkastuksesta tehdään merkintä ilmoituksen johdosta annettavaan päätökseen ja VAHTI-tietojärjestelmään.

3.3.2 Lausunnot

YSL:ssa ei erikseen säädetä YSL 78.2 §:n mukaisissa tilanteissa hankittavista lausunnoista. Ilmoitusmenettelyn nopea aikataulu ei käytännössä mahdollista laajojen lausuntokierrosten käyttöä. Asianmukaista olisi kuitenkin lähettää puhdistamista koskeva ilmoitus tiedoksi ainakin kunnan ympäristönsuojelu-

viranomaiselle. Samalla kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle voidaan varata mahdollisuus esittää mielipide tai antaa lausunto ilmoituksesta tai puhdistamisesta.

Asiasta hankitut lausunnot on sisällytettävä päätökseen (YSA 27 §).

Kuva 8. Pilaantuneen maa-alueen puhdistaminen.

3.3.3 Ilmoituksen vireilläolosta ilmoittaminen ja asianosaisten kuuleminen

Pilaantuneen maa-alueen puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelyyn ei sisälly asianosaisten kuulemista, joten vireillä olevasta ilmoituksesta ei tarvitse ilmoittaa. Koska toiminnasta ei saa aiheutua ympäristön muuta pilaantumista, ei toiminta myöskään saa aiheuttaa sellaista haittaa, joka edellyttäisi haitankärsijöiden kuulemista. Jos kuulemiseen on tarvetta, asia on käsiteltävä lupamenettelyssä.

Asianosaisia voidaan joutua kuitenkin joissain tilanteissa kuulemaan. Tämä kuuleminen ei liity ilmoitusmenettelyyn ja puhdistamisesta aiheutuvaan pilaantumishaittaan, vaan asianosaisia voidaan kuulla esimerkiksi siksi, että hankkeen kohteena on usean yhdessä omistama maa-alue, jolloin muiden omistajien kuuleminen voi olla tästä syystä tarpeen. Samoin esimerkiksi silloin kun omistajaa on kuultava, koska vuokralainen toteuttaa puhdistamishankkeen. Näissä tilanteissa ei siten ole kyse YSL:ssä tarkoitettua ympäristöhaittaa kärsivien asianosaisten kuulemisesta. Lisäksi menettelyyn voi sisältyä ilmoittajan kuuleminen esimerkiksi viranomaisen hankkimasta lisäselvityksestä (ks. kohta 3.3.4).

Mahdollisessa kuulemisessa noudatetaan HMenL:a ja HTiedL:a. Kuulemisesta ja sen perusteesta tehdään myös merkintä päätökseen.

3.3.4 Hakijan vastine

Jos menettelyyn liittyy lausuntojen tai muiden selvitysten hankkimista, tulee ilmoittajalle antaa mahdollisuus lausua asiassa annetusta lisäselvityksestä. Hyvän hallintotavan mukaisesti ilmoittajan lausuma otetaan aina viimeiseksi, siten että ilmoittajalla on ollut mahdollisuus tutustua kaikkeen asiassa ilmoituksen jättämisen jälkeen esitettyyn ratkaisuun vaikuttavaan aineistoon. Ilmoittajan kuuleminen tapahtuu HMenL 15 §:n mukaisesti, kuten YSL 10 luvun mukaisissa ilmoituksissakin (ks. 2.3.8) ja siitä tehdään merkintä päätökseen.

3.3.5 Ilmoituksen käsittelyaika

YSL:ssa ja YSA:ssa ei ilmoituksen käsittelyajalle ole asetettu erityistä määräaika. Käsittelyajalle asetetaan kuitenkin epäsuora määräaika ilmoituksen ja toiminnan aloittamiselle asetetun 30 päivän määräajan muodossa. Tämän määräajan jälkeen ilmoituksen tekijä voi aloittaa puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen. Jos asiaa ei ole vielä ratkaistu tai päätös ei ole saanut lainvoimaa, on hankkeen toteuttaminen toteuttajan omalla vastuulla, koska esimerkiksi alueen puhtaustasoa tai puhtauden toteutustapaa ei ole tällöin vielä viranomaisen toimesta ratkaistu.

3.4 Ilmoituksen johdosta tehtävä päätös

3.4.1 Päätöksen sisältö

Alueellinen ympäristökeskus tekee ilmoituksen johdosta päätöksen, jossa voidaan antaa määräyksiä toiminnan järjestämisestä ja valvonnasta (YSL 78.3 §). Määräysten tarkoitus on saattaa puhdistamishanke YSL:n kannalta hyväksyttäväksi.

YSA 27 § sisältää säännökset siitä, mitä päätökseen tulee sisällyttää. Ilmoituksen johdosta annettavasta päätöksestä on käytävä ilmi ainakin seuraavat seikat:

- 1 Ilmoittajan yksilöinti ja yhteystiedot,
- 2 toiminnan sijainti,
- 3 toiminnan kuvaus ja ilmoitetut ympäristönsuojelutoimet,
- 4 arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön ja selvitykset ympäristöhaitoista,
- 5 mahdolliset lausunnot (tai niiden puuttuminen),
- 6 mahdollinen kuuleminen (tai kuulematta jättäminen),
- 7 tarpeelliset määräykset tai toimintaa koskeva kielto ja niiden perustelut,
- 8 sovelletut säännökset.

Päätökseen on liitettävä valitusosoitus. Sovellettujen säädösten osalta on otettava huomioon, mitä ympäristönsuojelulainsäädännön voimaannpanosta annetun lain (113/2000) 22 §:ssä säädetään. Päätöksen perusteluista ks. kohta 2.4.3.

3.4.2 Päätöksen määräykset

YSL 78.3 §:ssä säädetään, että ilmoituksen johdosta annettavassa päätöksessä voidaan antaa tarvittavat määräykset toiminnan järjestämisestä ja valvonnasta. Vaikka selvitykset pilaantuneen maaperän laajuudesta ja pilaantumistasesta tulee liittää mukaan jo ilmoitukseen, tämä ei estä viranomaisesta liittämistä päätökseen määräystä esittää vielä hankkeen edellyttämiä lisäselvityksiä.

Alueen puhdistamista koskevassa päätöksessä annetaan yleensä määräykset alueella vaadittavasta puhtaustasosta, puhdistustyön lopputuloksen toteutamisesta, pilaantuneiden maiden luokittelusta ja käsittelystä. Päätökseen voidaan myös liittää määräykset naapureille tai muille asianosaisille toimitettavasta aloitusilmoituksesta ja määräykset puhdistushankkeen loppuraportoinnista ja raportissa esitettävistä tiedoista. Lisäksi voidaan määrätä, että työtä ohjaa ulkopuolinen asiantuntija, jolla tulee olla riittävä kokemus muun muassa näytteenotosta.

Jos ilmoituksessa ja sen liiteasiakirjoissa esitettyjä menettelyjä on sellaiseen pidettävä riittävinä poistamaan pilaantuneesta maasta ja alueen puhdistamisen yhteydessä syntyvät ympäristö- ja terveyshaitat, voi viranomaisen päätöksellään hyväksyä ilmoituksen mukaisen menettelyn ilman erityisiä määräyksiä.

Pilaantuneen alueen puhdistamiseen liittyy tavanomaisten maanrakennustöiden työsuojeluriskien lisäksi useita käsiteltävistä haitta-aineista aiheutuvia riskejä. Työsuojelusta puhdistamishankkeiden yhteydessä on ilmestynyt opas Nikulainen V. ja Kalevi K. 1997. "Saastuneen maa-alueen tutkimuksen ja kunnostuksen työsuojeluopas". Työsuojelua koskevat asiat on syytä esittää kunnostuksen yleissuunnitelmassa. Työsuojeluun liittyvät ohjeet voidaan sijoittaa päätökseen omaksi osiokseen määräysten jälkeen.

Jos YSL 78.2 §:n mukaisia ilmoitusmenettelyn edellytyksiä ei saada määräyksiin täytetyksi, tulee ympäristökeskuksen määrätä ympäristölupa haettavaksi. Tällöin jo aloitettu toiminta tulee määrätä keskeytettäväksi (YSL 84 §). Toiminnanharjoittajaa on tällöin kuultava.

3.4.3 Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi asianosaisille (HMenL 25 §) ja tiedoksianto toimitetaan kuten laissa tiedoksiannosta hallintoasioissa on säädetty (HTiedL 8 §). Ilmoituksen johdosta tehtyä päätöstä ei tarvitse kuuluttaa, koska asianosaisena on yleensä vain ilmoituksen tekijä. Jos kiinteistön omistaja on eri kuin ilmoituksen tekijä, päätös lähetetään tiedoksi myös kiinteistön omistajalle. Lisäksi päätös lähetetään tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Suomen ympäristökeskkselle.

3.4.4 Valitusosoitus ja muutoksenhaku

Päätökseen sisällytetään valitusosoitus. Valitusosoituksen tulee sisältää ohjeet oikeasta valitusviranomaisesta, valitusajasta, valituksen sisällöllisistä vähimmäisvaatimuksista, tarvittavista liitteistä, toimittamistavasta ja oikeudenkäyntimaksusta (ks. esimerkki valitusosoituksesta liite 3 ja kohta 2.4.4).

Päätöksestä ja päätöksestä perittävästä maksusta saa valittaa Vaasan hallinto-oikeuteen ja sieltä edelleen Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus on YSL 97 §:n mukainen. (Muutoksenhausta ks. kappale 2.5).

3.5 Toiminnan aloittaminen

Ilmoituksen tehnyt voi aloittaa toiminnan 30 vuorokautta ilmoituksen jättämisestä. Ilmoitus puolestaan on jätettävä 30 päivää ennen puhdistamisen kannalta olennaisen vaiheen aloittamista (ks. 3.2.4). Vaikka aloittaminen ennen lainvoimaista päätöstä onkin mahdollista, on syytä odottaa asiassa viranomaisen päätöstä, koska sen lopullinen sisältö voi poiketa paljonkin tehdystä ilmoituksesta.

On suositeltavaa, että päätöksessä veloitetaan ilmoituksen tekijä ilmoittamaan aluekeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle puhdistustyön aloituspäivämäärä sekä työtä ohjaavan asiantuntijan yhteystiedot. Tämä velvollisuus raportoida toiminnan aloittamisesta esitetään tavanomaisesti lupamääräyksenä. Valvonnan kannalta onkin tarpeen, että kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on mahdollisuus seurata puhdistustyötä ja tarvittaessa raportoida työtä ohjaavalle asiantuntijalle mahdollisista havaituista puutteista.

Jos havaittuja puutteita ei korjata, tulee asiasta ilmoittaa alueelliselle ympäristökeskukselle.

Päätöksen noudattamiseen muutoksenhausta huolimatta sovelletaan YSL 101.2 §:ää (ks. kohta 2.4.7).

3.6 Ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti

Jos pilaantuneen alueen puhdistamiseen ryhdytään tekemättä YSL 78.2 §:n mukaista ilmoitusta, kyseessä on laitton toiminta, jonka jatkaminen tulee YSL 84 §:n nojalla kieltää, tarvittaessa uhkasakkoa tai keskeyttämisuhkaa käyttäen (YSL 88 §). YSL 78.2 §:n mukaisessa ilmoitusmenettelyssä ei voida soveltaa YSL 64.2 §:ää, jonka mukaan määräyksiä voidaan antaa, vaikka ilmoitusvelvollisuus olisi-kin lyöty laimin.

Ilmoituksista perittävät maksut

4

4.1 Maksun peruste

Ympäristönsuojelulain 105 §:n mukaan ilmoituksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) ja sen nojalla annettujen ympäristöministeriön asetusten 1415/2001 ja 1416/2001 mukaan. Kunnan perimiin maksuihin sovelletaan valtion maksuperustelain mukaisia periaatteita, mutta kunta vahvistaa itse oman taksansa.

Viranomaisten neuvot, ohjeet, opastus sekä yleinen tiedottaminen ja lailisuusvalvonta ovat maksuttomia palveluita. Euron käyttöön on siirrytty vuonna 2002, jolloin myös kuntien taksat on muutettu euromääräisiksi.

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu (65 Eur/laki 974/2001). Tuomioistuinten ja eräiden oikeudenkäyntiviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) säädetään erikseen tapauksista, jolloin maksua ei peritä. Perittävästä oikeudenkäyntimaksusta tehdään merkintä valitusosoitukseen (ks. esimerkki valitusosoituksesta ja kohta 2.4.4).

4.2 Maksun suorittaminen ja periminen

Julkisoikeudellisten suoritteiden maksujen, koron ja viivästyskoron perimisestä säädetään yksityiskohtaisesti maksuperustelain nojalla annetussa maksuperusteasetuksessa (211/1992). Koska ilmoituksen johdosta annettava päätös toimitetaan yleensä saantitodistuksella, maksu suoritetaan käytännössä päätöstä postista noudettaessa.

Kuntien päätösten osalta maksu on suoritettava 14 (30) vuorokauden kuluessa siitä, kun asiaa koskeva päätös on annettu. Maksun tarkistamisesta tai palauttamisesta silloin jos päätös kumoutuu tai palautetaan uudelleen käsiteltäväksi valituksen johdosta, on oma kohtansa taksamallin 8 §:ssä.

Maksu saadaan periä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annetussa laissa (371/1961) säädetään. Maksamattomalle määrälle peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain mukaisesti.

Maksusta valittamisesta ks. kohta 2.5.1.

Kirjallisuus

- Alanko, K. & Järvinen, K. 2001. Pilaantuneen maa-alueen kunnostuksen yleissuunnitelma. Ympäristöopas 83. Helsinki, Suomen ympäristökeskus. ISBN 952-11-0839-8
- Hallberg, P., Ignatius, P. & Kanninen, H. 1997. Hallintolainkäyttölaki. Jyväskylä, Gummerus kirjapaino Oy. ISBN 951-640-968-7
- Hallintomenettelylaista hallintolakiin. Muutostarpeita. Oikeusministeriön lainvalmisteluosaston julkaisu 2/2000. Helsinki, Oikeusministeriö. ISBN 951-53-2109-3
- HE 84/1999 Hallituksen esitys ympäristö- ja vesilainsäädännön uudistamiseksi.
- HE 88/1981 Hallituksen esitys hallintomenettelylaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.
- Kulla, H. 2000 Hallintomenettelyn perusteet. 5. uudistettu painos. Jyväskylä, Gummerus kirjapaino Oy. ISBN 951-640-973-3
- Kuusiniemi, K. 1995. Ympäristölupa. Jyväskylä, Gummerus kirjapaino Oy. ISBN 951-640-811-7
- Kuusiniemi, K., ym. 2001. Uusi ympäristönsuojelulainsäädäntö. Helsinki, Oy Edita Ab. ISBN 951-37-3129-4
- Meluilmoituksen käsittely kunnassa. Ohjekortti 7.12.2000. Suomen Kuntaliitto.
- Nikulainen, V. & Kalevi, K. 1997. Saastuneen maa-alueen tutkimuksen ja kunnostuksen työsuojeluopas. Ympäristöopas 17. Helsinki, Suomen ympäristökeskus.
- Seppälä, M. Meluntorjunta ja ympäristönsuojelulakiehdotus. Esitelmä valtakunnallisilla meluntorjuntapäivillä 18.-19.5.1999.
- Tuomainen, J. 2001 Vastuu saastuneesta ympäristöstä. Helsinki, WSOY. ISBN 951-670-036-5
- Tuomainen, J., Pennanen, J., Sahivirta, E. ja Väänänen, K. 2000. Ympäristölainsäädännön laillisuusvalvonta. Ympäristöopas 74. Helsinki, Suomen ympäristökeskus. ISBN 952-11-0702-2
- Ympäristöministeriön kirje tarkastuspöytäkirjoista 14.12.2000 Dnro 9/401/2000.
- Ympäristöministeriön ohje ympäristömelun mittaamisesta. Annettu 31.3.1995 DNo: 4/401/95.
- Ympäristölupien valvontaa selvittäneen työryhmän mietintö YM 83/2001. Ympäristöministeriö.

**Liite I. Esimerkki YSL 10 luvun mukaisen ilmoituspäätöksen rakenteesta
(täytetään tapauskohtaisesti)**

Ratkaisijan logo
Viranomaisen nimi

Päätös   Diaarinumero

Paikkakunta ja päivämäärä

Nro

1. ASIA

YSL 60 §:n, 61 §:n tai 62 §:n mukainen ilmoitusasia

2. ILMOITUKSEN TEKIJÄN NIMI JA OSOITE

Ilmoituksen tekijä, osoite ja puhelinnumero
Tarvittaessa yhteyshenkilö ja tämän yhteystiedot

3. TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Millä perusteella toiminta on ilmoitusvelvollinen
Millä perusteella viranomainen on asiassa toimivaltainen

4. ASIAN VIREILLETULO

Milloin asia on tullut viranomaisessa vireille
Mahdollinen asian siirto ja siirron peruste

5. TOIMINNAN NIMI JA SIJAINTI, KIINTEISTÖTIEDOT

- A) Melu ja tärinä: Esimerkiksi rallin nimi
- B) Koeluonteinen toiminta: Ilmoitetaan missä koetoiminta tapahtuu, kiinteistön nimi ja sijainti
- C) Poikkeuksellinen tilanne esitetään esimerkiksi kiinteistö, jolla onnettomuus on tapahtunut

6. TOIMINTAA MAHDOLLISESTI KOSKEVAT MUUT LUVAT

Ilmoitetaan toimintaa koskevat mahdolliset muut luvat sekä viranomaisten antamat lausunnot

7. YMPÄRISTÖ, LÄHIMMÄT HÄIRIINTYVÄT KOHTEET JA KAAVOITUSTILANNE

8. ARVIO YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA

9. SUUNNITELLUT YMPÄRISTÖNSUOJELUTOIMET

10. TOIMINNAN/TAPAHTUMAN KUVAUS JA KESTO

Yleiskuvaus toiminnasta, selvitys mahdollisista päästöistä

A) Ilmoitus melusta ja tärinästä

Esimerkiksi rallin reitti ja toteuttamisaika. Selostetaan erikoiskokeet ja niiden kesto. Selostetaan toiminnasta aiheutuva melutaso, autojen katsastus jne.

B) Ilmoitus koeluonteisesta toiminnasta

Esimerkiksi koetoiminnan menetelmä, kokeen suoritustapa, koetoiminnan kesto ja arvioitu aloittamisajankohta sekä arvioidut mahdolliset päästöt

LIITE I/2

C) Poikkeukselliset tilanteet:

Lyhyt kuvaus tapahtumasta. Esimerkiksi "X Oy:n putkistossa tapahtui räjähdys 3.2.2001. Räjähdys vaurioitti putkistoa neljästä eri kohta. Kuvaus siitä mitä päästöjä syntyi. Kuvaus tehdyistä ja suunnitelluista toimenpiteistä. Arvio tapahtuman syystä ja arvioitu poikkeuksellisen tilanteen kesto."

11. ILMOITUKSEN KÄSITTELY

A) TARKASTUKSET JA NEUVOTTELUT

Selostetaan onko ilmoituksen johdosta käyty neuvotteluja tai tehty tarkastuksia

B) HANKITUT LAUSUNNOT

Ilmoitetaan asiassa hankitus lausunnot/ilmoitetaan että, asiassa ei ole hankittu lausuntoja

C) KUULEMINEN

Ilmoitetaan mahdollinen kuuleminen tai kuulematta jättäminen perusteineen

D) HAKIJAN VASTINE

Ilmoitetaan onko hakija antanut vastineensa asiassa

12. PÄÄTÖS JA PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Asian ratkaisu

Toimintaa koskevat määräykset

Yleiset perustelut

Määräysten perustelut

Päätöksen voimassaolo

13. SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ilmoitetaan sovelletut oikeusohjeet (säädöksen nimi ja sovellettu säännös)

14. KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

15. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

YSL 101.2 §, milloin tarpeen

16. PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

17. ALLEKIRJOITUKSET

18. MUUTOKSENHAKU

19. LIITTEET

Valitusosoitus

Kartat

Liite 2. Esimerkki YSL 12 luvun mukaisen ilmoituspäätöksen rakenteesta

Ratkaisijan logo
Viranomaisen nimi

Päätös Diaarinumero
Paikkakunta ja päivämäärä
Nro

1. ASIA

YSL 78.2 §:n mukainen ilmoitus

2. ILMOITUKSEN TEKIJÄN NIMI JA OSOITE

Ilmoituksen tekijä, osoite ja puhelinnumero
Tarvittaessa yhteyshenkilö ja tämän yhteystiedot

3. KIINTEISTÖ JA SEN OMISTAJA

Puhdistettava kiinteistö riittävästi yksilöitynä (rekisterinumero, osoite)
Jos kiinteistö selvästi suurempi kuin puhdistettava alue, puhdistettavan alueen tarkempi esimerkiksi karttamerkinnöin.
Omistaja ja haltija sekä näiden yhteystiedot. Jos useampia kiinteistöjä, tiedot esitetään yksilöityinä.

4. TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Millä perusteella toiminta on ilmoitusvelvollinen
Millä perusteella viranomainen on asiassa toimivaltainen

5. ASIAN VIREILLETULO

Milloin asia on tullut lupaviranomaisessa vireille
Mahdollinen asian siirto ja siirron peruste

6. ILMOITETUN TOIMINNAN KUVAUS

Pilaavan toiminnan lyhyt yleiskuvaus
Puhdistamistarve (tuleva käyttö, leviämiskäsi)

7. PILAANTUMISEN AIHEUTTANUT TOIMINTA

Ilmoitetaan mikä on todennäköisesti aiheuttanut pilaantumisen

8. TOIMINTAA MAHDOLLISESTI KOSKEVAT LUVAT YM.

9. YMPÄRISTÖ, LÄHIMMÄT HÄIRIINTYVÄT KOHTEET JA KAAVOITUSTILANNE

10. ALUEELLA TEHDYT TUTKIMUKSET

Kuvataan tutkimusten tulokset (maaperää pilanneet aineet ja niiden pitoisuudet) ja tutkimusmenetelmät.

Ilmoitetaan pilaantuneen alueen laajuus ja aineen määrä (määrä/pitoisuus, laajuus m² ja m³?)
Johtopäätökset tutkimuksista, maaperän haitta-aineet ja niiden levinneisyys. Riskin arviointi.

11. ARVIO YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA

12. KUNNOSTUSSUUNNITELMA

Kunnostusmenetelmä

Puhdistustavoite

Tulosten seuranta

Toteutusajankohta ja kesto

Vastuuhenkilöt

Raportointi ja tiedotus

13. ILMOITUKSEN KÄSITTELY

A) TARKASTUKSET JA NEUVOTTELUT

Selostetaan onko ilmoituksen johdosta käyty neuvotteluja tai tehty tarkastuksia

B) HANKITUT LAUSUNNOT

Ilmoitetaan asiassa hankitus lausunnot/ilmoitetaan että, asiassa ei ole hankittu lausuntoja

C) KUULEMINEN

Ilmoitetaan mahdollinen kuuleminen tai kuulematta jättäminen perusteineen

D) HAKIJAN VASTINE

Ilmoitetaan onko hakija antanut vastineensa asiassa

14. PÄÄTÖS JA PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Asian ratkaisu

Toimintaa koskevat määräykset

Yleiset perustelut

Määräysten perustelut

Päätöksen voimassaolo

15. SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ilmoitetaan sovelletut oikeusohjeet (säädöksen nimi ja sovellettu säännös)

16. KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

17. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

YSL 101.2 §, milloin tarpeen

18. PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

19. ALLEKIRJOITUKSET

20. MUUTOKSENHAKU

21. LIITTEET

Valitusosoitus

Kartat

Liite 3. Esimerkki valitusosoituksesta

VALITUSOSOITUS

VALITUSVIRANOMAINEN

Tähän päätökseen ja päätökseen asian käsittelystä peritystä maksusta saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella

VALITUSOIKEUS

Päätöksestä voi valittaa YSL 97 §:n mukaisesti:

Asianosainen

Rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta- alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät Toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät

Alueellinen ympäristökeskus ja vaikutusalueen edellä mainitun muun kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

VALITUSAIKA

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava viimeistään kolmantenakymmenentenä (30) päivänä päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta päätöksen tehneelle _____ (päätöksen tehneen viranomaisen nimi). Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, valituskirjelmän saa toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä päivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Jos kysymyksessä on sijaistiedoksianto, katsotaan tiedoksiannon tapahtuneen, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan saantitodistuksen tai tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaantulle viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä.

VALITUSKIRJELMÄN SISÄLTÖ JA ALLEKIRJOITTAMINEN

Vaasan hallinto-oikeudelle osoitettavassa valituskirjelmässä on ilmoitettava:

Valittajan nimi ja kotikunta

Päätös, johon haetaan muutosta

Miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi

Perusteet, jolla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava

postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalla voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

VALITUSKIRJELMÄN LIITTEET

Valituskirjelmään on liitettävä:

Päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä

Saantitodistus, tiedoksiantotodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

Asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aiemmin toimitettu viranomaiselle.

VALTUUTUS

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

VALITUKSEN PERILLE TOIMITTAMINEN

Valituskirjelmän voi toimittaa valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Valitusasiakirjat on jätettävä postin kuljetettaviksi niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen (päätöksen antaneen viraston nimi) aukioloajan päättymistä. Viraston nimi ja yhteystiedot. Jos valitusta ei ole tehty määräajassa, valitus voidaan jättää tutkimatta.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksua 65 euroa (Laki tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista 701/1993. Muutos 974/2001). Laissa on erikseen säädetty niistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

TODISTUS TIEDOKSIANNON AJANKOHDASTA

Kuvailulehti

Julkaisija	Suomen ympäristökeskus	Julkaisu-aika 20.5.2002
Tekijä(t)	Marianne Lindström ja Elise Sahivirta (toim.)	
Julkaisun nimi	Ympäristönsuojelulain mukainen ilmoitusmenettely	
Julkaisun osat/ muut saman projektin tuottamat julkaisut	http://www.ymparisto.fi/palvelut/julkaisu/elektro/yo96/yo96.htm	
Tiivistelmä	Oppaan aiheena on ympäristönsuojelulain (86/2000) 10 ja 12 lukujen mukaiset ilmoitusmenettelyt. Ilmoitus on tehtävä melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta, koeluonteisesta toiminnasta, poikkeuksellisista tilanteista sekä pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta. Opas on tarkoitettu lähinnä ilmoituksia käsittelevien viranomaisten käyttöön, mutta sitä voivat käyttää hyödykseen myös ilmoitusvelvolliset. Oppaan liitteenä ovat esimerkit ilmoitusmenettelypäättöksistä ja valitusosoituksesta.	
Asiasanat	ympäristönsuojelu, ympäristönsuojelulaki, ilmoitusmenettely	
Julkaisusarjan nimi ja numero	Ympäristöopas 96	
Julkaisun tema	Ympäristöpolitiikka	
Projektihankkeen nimi ja projektinumero		
Rahoittaja/ toimeksiantaja	Ympäristöministeriö	
Projektiryhmään kuuluvat organisaatiot	Ympäristöministeriö, Uudenmaan ympäristökeskus, Lounais-Suomen ympäristökeskus, Kaakkois-Suomen ympäristökeskus, Länsi-Suomen lupavirasto, Työantajan ja Teollisuuden keskusliitto, Suomen Kuntaliitto, Suomen ympäristökeskus	
	ISSN 1238-8602	ISBN 952-11-1114-3 (nid.) ISBN 952-11-1115-1 (PDF)
	Sivuja 51	Kieli Suomi
	Luottamuksellisuus Julkinen	Hinta 7 e
Julkaisun myynti/ jakaja	Edita Publishing Oy, PL 800, 00043 EDITA, vaihde 020 450 00. Asiakaspalvelu: puhelin 020 450 05, faksi 020 450 2380. Sähköposti: asiakaspalvelu@edita.fi. www.edita.fi/netmarket .	
Julkaisun kustantaja	Suomen ympäristökeskus PL 140, 00251 Helsinki	
Painopaikka ja -aika	Edita Prima Oy, Helsinki 2002	

Presentationssblad

Utgivare	Finlands miljöcentral	Datum 20.5.2002
Författare	Marianne Lindström och Elise Sahivirta (red.)	
Publikationens titel	Anmälningsförfarande enligt miljöskyddslagen	
Publikationens delar/ andra publikationer inom samma projekt	http://www.ymparisto.fi/palvelut/julkaisu/elektro/yo96/yo96.htm	
Sammandrag	Handledningen behandlar anmälningsförfaranden enligt 10 och 12 kapitlen i miljöskyddslagen (86/2000). Anmälan skall göras om tillfällig verksamhet som förorsakar buller och skakningar, om verksamhet av försöksnatur, om exceptionella situationer samt om sanering av mark och grundvatten. Handledningen är avsedd främst för myndigheter som behandlar anmälningar, men också de anmälningsskyldiga kan utnyttja denna. Som bilagor till miljöhandledningen finns exempel på anmälningsbeslut och besvärsadress.	
Nyckelord	miljöskydd, miljöskyddslag, anmälningsförfarande	
Publikationsserie och nummer	Miljöhandledning 96	
Publikationens tema	Miljöpolitik	
Projektets namn och nummer		
Finansiär/ uppdragsgivare	Miljöministeriet	
Organisationer i projektgruppen	Miljöministeriet, Nylands miljöcentral, Sydvästra Finlands miljöcentral, Sydöstra Finlands miljöcentral, Västra Finlands tillståndsverk, Industrins och arbetsgivarernas centralförbund, Finlands kommunförbund, Finlands miljöcentral	
	ISSN 1238-8602	ISBN 952-11-1114-3
	Sidantal 51	ISBN 952-11-1115-1 (PDF)
	Offentlighet Offentlig	Språk Finsk
		Pris 7 EUR
Beställningar/ distribution	Edita Publishing Ab, PB 800, 00043 EDITA, växel 020 450 00. Postförsäljningen: Telefon 020 450 05, fax 020 450 2380. Internet: www.edita.fi/netmarket	
Förläggare	Finlands miljöcentral PL 140, 00251 Helsingfors	
Tryckeri/ tryckningsort och -år	Edita Prima Ab, Helsingfors 2002	

Documentation page

Publisher	Finnish Environment Institute	Date 20.5.2002
Author(s)	Marianne Lindström and Elise Sahivirta (ed.)	
Title of publication	Notification procedure in the Finnish Environmental Protection Act	
Parts of publication/ other project publications	http://www.ymparisto.fi/palvelut/julkaisu/elektro/yo96/yo96.htm	
Abstract	The environmental guide deals with the notification procedures according to the Finnish Environmental Protection Act. A notification must be done on temporary activities causing noise and vibration, experimental activities, exceptional situations and treatment of polluted soil and groundwater. The aim of the guide is to assist permit authorities dealing with notifications. Also operators obligated to make notification may benefit from this guide. As annexes to this guide there are models of permits of notification procedures and appeal address.	
Keywords	environmental protection, environmental protection act, notification procedure	
Publication series and numer	Environment Guide 96	
Theme of publication	Environmental policy	
Project name and number, if any		
Financier/ commissioner	Ministry of the Environment	
Project organization		
	ISSN 1238-8602	ISBN 952-11-1114-3 (nid.)
	No. of pages 51	ISBN 952-11-1115-1 (PDF)
	Restrictions Public	Language Finnish
		Hinta 7.00 EUR
For sale at/ distributor	Edita Publishing Ltd.- P.O.Box 800, FIN-00043 EDITA, Finland, Phone + 358 20 450 00. Mail orders: Phone + 358 20 450 05, fax + 358 20 450 2380. Internet: www.edita.fi/netmarket .	
Financier of publication	Finnish Environment Institute P.O. BOX 140, FIN-00251 Helsinki, Finland	
Printing place and year	Edita Prima Ltd, Helsinki 2002	

Ympäristöopas

63. Rissanen, Johanna (toim.): 100 kysymystä levistä – 100 frågor om alger. Suomen ympäristökeskus. 1999.
64. Haverinen, Risto: Vuorovaikutuksen jäsentäminen ympäristövaikutusten arvioinnissa. Opas hankkeesta vastaaville, suunnittelijoille ja yhteysviranomaisille. Suomen ympäristökeskus. 1999.
65. Kuusela, Tuula (toim.): Kansainvälisen Merenkulkujärjestön (IMO) ohjeet öljypäästöjen näytteenotosta ja vertailututkimuksista. Suomen ympäristökeskus. 1999.
66. Forsell, Pia: Kone- ja metallituoteteollisuuden ympäristöopas - tietoa yrityksen materiaali- ja jäteasioista. Suomen ympäristökeskus & Edita. 2000.
67. Kosola, Marjaleena & Niskala, Mikael: Ympäristövastuiden taloudellinen arvottaminen ja tilinpäätöskäsittely. Suomen ympäristökeskus. 2000.
68. Strandman, Ari: Julkisen rakennuttajan hankintoja ohjaavat säädökset. Suomen ympäristökeskus. 2000.
69. Rakennusalan tyyppihyväksyntä 2000. Ympäristöministeriö. 2000.
70. Tuominen, Ulla; Alanen, Sinikka & Sirviö, Ulla-Maija: Aravakiinteistöjen tilinpäätösopas. Ympäristöministeriö. 2000.
71. Nikunen, Esa; Leinonen, Riitta; Kemiläinen, Birgit & Kultamaa, Arto: Environmental properties of chemicals. Volume 1 & 2. Finnish Environment Institute & Edita. 2000.
72. Kerrosalan laskeminen. Ympäristöministeriö. 2000.
- 72sv. Uträkning av våningsytan. Miljöministeriet. 2000.
73. NR-kattorakenteen jäykistyksen suunnittelu. Ympäristöministeriö. 2000.
74. Tuomainen, Jouko; Pennanen, Jaana; Sahivirta, Elise & Väänänen, Katja: Ympäristölainsäädännön laillisuusvalvonta. Suomen ympäristökeskus. 2000.
75. Typgodkännande i byggbranschen 2000. Miljöministeriet. 2000.
76. Pientalotyömaan valvonta ja tarkastusasiakirja. Ympäristöministeriö. 2000.
77. Pirttilahti, Malla: Romanikulttuurin erityispiirteet asumisessa. Ympäristöministeriö. 2000.
78. Mykkänen, Erkki: Öljyntorjuntaveneen hankintaopas. Suomen ympäristökeskus. 2000.
79. Övervakning och inspektionsprotokoll vid småhusbyggen. Miljöministeriet. 2000.
80. Koskinen, Sakari & Waris, Reetta: Vedenhankintaa koskeva lupa ja sen määräykset. Suomen ympäristökeskus. 2000.
81. Kilpinen, Petri & Kosola, Marjaleena: Toiminnanharjoittajan vakavaraisuus ja riittävä vakuus jäteasioissa. Suomen ympäristökeskus. 2000.
82. Haapasaari, Heli & Hietala, Meri (toim.): Laittomat päästöt merellä. Ympäristörikosten ja -rikkomusten oikeuskäsittelyn varmistaminen. Suomen ympäristökeskus. 2000.
83. Alanko, Kati & Järvinen, Kimmo: Pilaantuneen maa-alueen kunnostuksen yleissuunnitelma. Suomen ympäristökeskus. 2001.
84. Type approval in the building sector 2000. Ministry of the Environment. 2001.
85. Maa-ainesten ottaminen ja ottamisalueiden jälkihoito. Ympäristöministeriö. 2001.
- 85sv. Tagande av marksubstans och eftervård av täktområden. Miljöministeriet. 2001.
86. Lapinlampi, Toivo; Sipilä, Annika; Hatva, Tuomo; Kivimäki, Ilmo; Kokkonen, Pauliina; Kosunen, Jarmo; Lammila, Jyrki; Lipponen, Annukka; Santala, Erkki & Rissanen, Johanna: Kysymyksiä kaivoista. Frågor om brunnar. Suomen ympäristökeskus & Edita. 2001.
87. Kantola, Liisa; Koskeniemi, Esa; Paavola, Riku & Heikkinen, Mirja: Ohjeita järvien ja jokien pohjaeläimistöseurannan näytteenottoon ja raportointiin. Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus. 2001.
88. Vikman, Hannu & Santala, Erkki: Vesihuollon alueellinen yleissuunnittelu. Suomen ympäristökeskus & maa- ja metsätalousministeriö & ympäristöministeriö. 2001.
89. Kaatopaikkojen lopettamisopas. Suomen ympäristökeskus. 2001.
90. Jolma, Kalervo (toim.): Kemikaalivahinkojen torjunta merellä. Kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n opas osa I. Ongelman määrittely ja torjunnan järjestäminen. Suomen ympäristökeskus. 2002.

**YMPÄRISTÖ-
POLITIikka**

Ympäristönsuojelulain mukainen ilmoitusmenettely

Ympäristönsuojelulaissa (86/2000) säädetään luvanhakuvelvollisten toimintojen lisäksi myös toiminnoista, jotka ovat ilmoitusvelvollisia. Tässä oppaassa käsitelty ilmoitusvelvollisuus liittyy melua ja tärinää aiheuttavaan tilapäiseen toimintaan, koeluonteiseen toimintaan, poikkeuksellisiin tilanteisiin ja pilaantuneen maa-alueen puhdistamiseen. Ilmoitusmenettely poikkeaa menettelyllisesti ympäristölupamenettelystä. Ilmoitusmenettelyä koskevat säädökset sisältyvät ympäristönsuojelulain 10 ja 12 lukiin.

Oppaassa kuvataan ilmoitusmenettelyä prosessina ja selvennetään ilmoitusmenettelyn lupamenettelystä poikkeavaa luonnetta. Opas on suunnattu etenkin kuntien ja valtion ympäristölupaviranomaisille, mutta myös ilmoituksen tekemiseen velvolliset voivat käyttää opasta hyödykseen. Ilmoituksen tekemiseen on saatavilla myös valmiita lomakepohjia osoitteesta

<http://www.ymparisto.fi/palvelut/yritys/luvat/ilmoitus.htm>

Oppaan on laatinut työryhmä, jossa ovat olleet edustettuina ympäristöviranomaiset, ympäristöministeriö, Teollisuus ja Työnantajat, Suomen Kuntaliitto ja Suomen ympäristökeskus.

Julkaisu on saatavana myös internetistä:

<http://www.ymparisto.fi/palvelut/julkaisu/elektro/yo96/yo96.htm>

ISBN 952-11-1114-3 (nid.)

ISBN 952-11-1115-1 (PDF)

ISSN 1238-8602

Edita Publishing Oy
PL 800, 00043 EDITA, vaihe 020 450 00
Asiakaspalvelu:
puhelin 020 450 05, faksi 020 450 2380
Edita-kirjakauppa Helsingissä:
Annankatu 44, puhelin 020 450 2566

9 789521 111143